

ОСНОВНА ШКОЛА „ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ“

Г Р Д Е Л И Ц А

16220 Грделица

Улица 29. новембра бб

Тел/факс: 016/ 3426057

E-mail: skoladema1@gmail.com, skoladema2ucitelji@gmail.com

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

ЗА ПРВИ ЦИКЛУС

ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ЗА ПЕРИОД ОД 2018. ДО 2022. ГОДИНЕ

Грделица, септембар 2018.

САДРЖАЈ

УВОД	4
ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ШКОЛИ	4
ИСТОРИЈАТ ШКОЛЕ	5
ШКОЛА И ЊЕНА ОКОЛИНА	6
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ	7
ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	8
I ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	10
II ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	12
ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	12
III ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ У ПРВОМ ЦИКЛУСУ	14
IV ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ И ПРЕДМЕТИ ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ У ПРВОМ ЦИКЛУСУ	14
V ПРОГРАМ АКТИВНОСТИ ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ У ПРВОМ ЦИКЛУСУ	15
ПРОГРАМ ПРОДУЖЕНОГ БОРАВКА	15
VI ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ	16
ДОПУНСКА НАСТАВА	16
ДОПУНСКА НАСТАВА - ПРВИ РАЗРЕД	17
ДОПУНСКА НАСТАВА - ДРУГИ РАЗРЕД	19
ДОПУНСКА НАСТАВА - ТРЕЋИ РАЗРЕД	21
ДОПУНСКА НАСТАВА - ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	23
ДОДАТНА НАСТАВА - ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	25
ДОДАТНИ РАД У НАСТАВИ МАТЕМАТИКЕ (РАД СА ТАКМИЧАРИМА)	26
ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ	28
ОДЕЉЕНСКЕ СТАРЕШИНЕ	28
ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАНОВИ РАДА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ	30
ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ ЗА I РАЗРЕД	30
ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ ЗА II РАЗРЕД	31
ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ ЗА III РАЗРЕД	32
ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ ЗА IV РАЗРЕД	33
VII КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ	34
VIII ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ	35
IX ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРЕВЕНЦИЈА ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА	36
X ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ/ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	41
СЛОБОДНЕ/ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ - ПРВИ РАЗРЕД	43
СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ - ДРУГИ РАЗРЕД	44
СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ - ТРЕЋИ РАЗРЕД	45
СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ - ЧЕТВТИ РАЗРЕД	46
ШКОЛСКЕ СЕКЦИЈЕ	47

<i>ДРАМСКА СЕКЦИЈА</i>	47
<i>РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА</i>	48
<i>ЛИТЕРАРНА СЕКЦИЈА</i>	50
<i>БИБЛИОТЕЧКА СЕКЦИЈА</i>	51
<i>ХОР МЛАЂИХ РАЗРЕДА</i>	52
XI ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ	53
XII ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА	54
XIII ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА	55
XIV ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	57
XV ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ	58
XVI ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ	60
ОРИЈЕНАЦИОНИ ПЛАНОВИ САРАДЊЕ СА РОДИТЕЉИМА ПО РАЗРЕДИМА	62
ПЛАН САРАДЊЕ СА РОДИТЕЉИМА - I РАЗРЕД	62
ПЛАН САРАДЊЕ СА РОДИТЕЉИМА - II РАЗРЕД	63
ПЛАН САРАДЊЕ СА РОДИТЕЉИМА - III РАЗРЕД	64
ПЛАН САРАДЊЕ СА РОДИТЕЉИМА - IV РАЗРЕД	65
XVII ИЗЛЕТИ, ЕКСКУРЗИЈЕ И НАСТАВА У ПРИРОДИ	66
ПЛАН ЗА ИЗВОЂЕЊЕ ЈЕДНОДНЕВНЕ ЂАЧКЕ ЕКСКУРЗИЈЕ У ПРВОМ РАЗРЕДУ	67
ПЛАН ЗА ИЗВОЂЕЊЕ ЈЕДНОДНЕВНЕ ЂАЧКЕ ЕКСКУРЗИЈЕ У ДРУГОМ РАЗРЕДУ	67
ПЛАН ЗА ИЗВОЂЕЊЕ ЈЕДНОДНЕВНЕ ЂАЧКЕ ЕКСКУРЗИЈЕ У ТРЕЋЕМ РАЗРЕДУ	68
ПЛАН ЗА ИЗВОЂЕЊЕ ЈЕДНОДНЕВНЕ ЂАЧКЕ ЕКСКУРЗИЈЕ У ЧЕТВРТОМ РАЗРЕДУ	68
ПЛАН ЗА ИЗВОЂЕЊЕ ЈЕДНОДНЕВНЕ ЂАЧКЕ ЕКСКУРЗИЈЕ (СВИ РАЗРЕДИ)	69
ПРОГРАМ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ	69
XVIII ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ	70
XIX ОБЛАСТИ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА ШКОЛЕ КОЈЕ УТИЧУ НА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНИ РАД	70
ПЛАН РАДА УЧЕНИЧКОГ ПАРЛЕМЕНТА	70
ПЛАН РАДА ТИМА ЗА МАРКЕТИНШКУ ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ШКОЛЕ	71
СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ	72
РУКОВОДЕЋИ, СТРУЧНИ И САВЕТОДАВНИ ОРГАНИ У УСТАНОВИ	72
ПЕДАГОШКИ КОЛЕГИЈУМ	72
ОДЕЉЕНСКИ СТАРЕШИНА	72
ЛЕТОПИС ШКОЛЕ	72
XX МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ И СТАНДАРДИ ПОСТИГЊУЋА УЧЕНИКА	73
XXI ПЛАН ТИМА ЗА ИНКЛУЗИВНО ОБРАЗОВАЊЕ	73
XXII ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ	75
ЕВАЛУАЦИЈА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	76
ЕКСТЕРНА ЕВАЛУАЦИЈА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	76
САМОВРЕДНОВАЊЕ (ИНТЕРНА ЕВАЛУАЦИЈА) ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	76
ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	76
ОДЛУКА ШКОЛСКОГ ОДБОРА	78

УВОД**ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ШКОЛИ**

Пуни назив школе	Основна школа „Десанка Максимовић“ у Грделици
Адреса	Улица 29. новембра, бб, 16220 Грделица
Телефон	016/3426057
Телефакс	016/3426057
Web-site	/
E-mail	skoladema1@gmail.com
Дан школе	16. мај
Лого школе	
Унутрашња површина школе (m ²)	1768 m ²
Површина околног земљишта (m ²)	4045 m ²
Капацитет матичне школе (максималан број ученика)	1000-1200
Број физички издвојених одељења	6
Укупна унуташња површина подручних школа (m ²)	1272 m ²
Укупна површина околног земљишта у подручним школама (m ²)	26086 m ²
Број ученика школске 2014/2015.	723
Језици на којима се изводи настава у школи	српски језик
Број смена у школи	2

ИСТОРИЈАТ ШКОЛЕ

Основна школа у Грделици почела је са радом 1878. године по ослобођењу од Турака. На то указује акт Министарства просвете од 23. септембра 1878.г. у коме стоји: „Постављам господина Танасија Јовановића из старе Србије за учитеља школе у Грделици са годишњом платом од 100 талира.“

За време Првог светског рата школа није радила. Наставила је рад тек по завршетку рата са 252 ученика у четири разреда. Велики број ученика и одељења створили су проблем с обзиром на просторне услове, па се настава за нека одељења одвијала у приватним кућама. Пре Другог светског рата почело се са изградњом нове школске зграде. Године 1946. она је оспособљена за рад. Имала је 6 учионица, 2 канцеларије, салу за физичко васпитање, купатило и 2 помоћне просторије. Због великог прилива ученика (620) из околних места школа је још два пута дограђивана и тек шездесетих година је могла да одговори потребама васпитно-образовне делатности.

У том периоду школа је уживала велики углед у средини у којој је деловала. Томе су допринели просветни радници – 14 учитеља и 36 учитељица, сви са потребним квалификацијама за наставнички позив.

Године 1958. озакоњује се обавезно осмогодишње школовање. Наредне године Основна школа у Грделици је проглашена централном школом под чијом су управом и организацијом обухваћене основне школе у: Ораовици, Копашници, Сејаници, Палојцу, Козару, Дединој Бари које и данас раде као подручна одељења ове школе. (Деведесетих година формирано је и подручно одељење у Р. Делу).

Великим напором радника школе и уз помоћ друштвене заједнице школска зграда је у периоду од 1980. до 1998. године више пута дограђивана и адаптирана тамо где је било најпотребније. Сразмерно броју ученика, учионички простор је задовољио тадашње потребе за обављање васпитно-образовног рада.

До 1997. године школа је носила назив Основна школа „Иво Лола Рибар, од тада наша се школа зове Основна школа „Десанка Максимовић“ у Грделици.

Школа је укључена и у активности процеса вредновања и самовредновања рада школе.

Ученици наше школе постижу запажене резултате и пласмане на свим нивоима такмичења из различитих области, од школских до међународних. Веома смо поносни на међународна признања додељена члановима музичке, ликовне и спортске секције.

Деведесетих година прошлог века Основна школа у Грделици враћа се школској и православној традицији, обележавању Св. Саве, Дана школске славе 27. јануара. Бира се домаћин славе из редова родитеља ученика или наставника школе па се у присуству свештеника сече славски колач. Приређује се културно-уметнички програм са хором и рециталом, а прослава се завршава светосавском забавом.

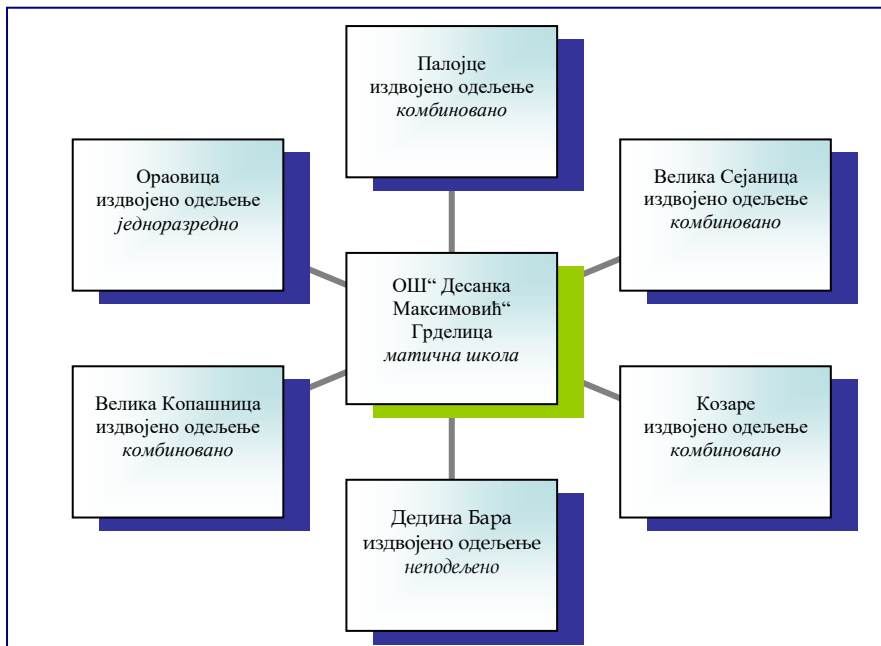
Дан школе се обележава 16. маја, на дан рођења Десанке Максимовић. Организују се спортска такмичења, изложбе ликовних и литерарних радова, свечана академија са рециталом, хором и оркестром; за ученике игранка, за наставнике забава.

На југу Србије, у Грделичкој клисури, на десној обали Јужне Мораве смештена је Грделица. Варошица некада позната по текстилној индустрији, као и општина Лесковац којој припада.

У центру места налази се матична школа, а издвојена одељења су на удаљености од три до седам километара.

ШКОЛА И ЊЕНА ОКОЛИНА

Ораовица

Издвојено одељење у Ораовици је једноразредно. Зграда је стара, али је рађено на санацији. У објекту има 4 учионице, канцеларија за наставнике и просторија за предшколско одељење. Мокри чвор постоји у згради, а грејање је на дрва. Школско двориште је велико и добрим делом сређено за потребе деце.

Велика Копашница

Издвојено одељење у Великој Копашници је комбиновано. Поседује 4 учионице, просторију за наставнике и просторију за предшколско одељење. Школско двориште је велико и није прилагођено потребама деце. Мокри чвор у згради не постоји, а грејање је на дрва.

Палојце

Издвојено одељење у Палојцу је комбиновано. Објекат је новије грађе (1980.) и поседује 2 учионице, учионицу за предшколско одељење, канцеларију за наставнике и још једну велику учионицу која није у употреби. У згради постоји мокри чвор, а грејање је на дрва. У пространом школском дворишту изграђен је терен који се може користи за мали фудбал, рукомет и кошарку. Постоје и два мања забавна паркића са пратећим мобилијаром.

Велика Сејаница

Издвојено одељење у Великој Сејаници је комбиновано. Школски објекат је стар, али делимично сређен. Поседује 2 учионице и просторију за наставнике. Мокри чвор је у згради и има четири кабине, топлу воду и 4 умиваоника. Грејање је на дрва. Школско двориште је велико и делимично сређено.

Козаре

Издвојено одељење у Козару је комбиновано. Школска зграда подигнута је око 1935. године, а од 1955. године она је истурено одељење Основне школе „Десанка Максимовић“ у Грделици.

Школска зграда је стара и у веома лошем стању, па је потребна санација и поправка. Грејање је на дрва. Школска зграда има 2 учионице, просторију за наставнике и предшколско одељење. Осим ових има још 4 мање просторије које нису у употреби. Школа има мали воћњак и травњак. У школском дворишту је и терен за кошарку и мали фудбал.

Дедина Бара

Издвојено одељење у Дединој Бари је неподељено. Зграда није наменска, школско двориште је скромније квадратуре, а грејање је на дрва.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Основно образовање и васпитање остварује се на основу школског програма. Школским програмом обезбеђује се остваривање принципа, циљева, исхода и стандарда постигнућа, према потребама ученика и родитеља/старатеља и локалне заједнице.

Школски програм је документ на основу којег се остварује развојни план и укупан образовно-васпитни рад у школи.

Школски програм представља основу на којој сваки наставник и стручни сарадник планира и реализује свој рад и уједно омогућава оријентацију ученика и родитеља/старатеља у избору школе, праћење квалитета образовно-васпитног процеса и процену индивидуалног рада и напредовања сваког ученика.

Школски програм је донет на основу наставног плана и програма у складу са Законом, а поједине делове је могуће иновирати у току остваривања.

Школски програм садржи:

- 1) циљеве школског програма;
- 2) план наставе и учења основног образовања и васпитања;
- 3) програме обавезних предмета по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање;
- 4) изборне програме и предмете по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање;
- 5) програме активности по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање;
- 6) програм допунске и додатне наставе;
- 7) програм културних активности школе;
- 8) програм школског спорта и спортских активности;
- 9) програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања и програми превенције других облика ризичног понашања;
- 10) програм ваннаставних активности
- 11) програм професионалне оријентације;
- 12) програм здравствене заштите;
- 13) програм социјалне заштите;
- 14) програм заштите животне средине;
- 15) програм сарадње са локалном самоуправом;
- 16) програм сарадње са породицом;
- 17) програм излета, екскурзија и наставе у природи;
- 18) програм рада школске библиотеке;
- 19) начин остваривања других области развојног плана школе који утичу на образовно-васпитни рад;
- 20) међупредметне компетенције и стандарде постигнућа;
- 21) индивидуални образовни планови свих ученика који се образују по индивидуалном образовном плану (прилог школског програма);
- 22) Саставни део школског програма је и програм безбедности и здравља на раду који обухвата заједничке активности школе, родитеља, односно старатеља и јединице локалне самоуправе, усмерене на развој свести за спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду.

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Полазну основу за израду Школског програма чине следећи документи:

- 1.Закон о основама система образовања и васпитања (Сл.гласник РС бр.88/2017, 27/2018)
  - 2.Закон о основном образовању и васпитању (Сл.гласник РС бр. 55/2013 и 101/2017)
  - 3.Правилник о плану наставе и учења за први циклус образовања и васпитања и програму наставе и учења за I разред образовања и васпитања (Сл.гласник РС- Просветни гласник, бр. 10/2017)
  - 4.Правилник о наставном плану за други циклус образовања и васпитања и програму наставе и учења за V разред образовања и васпитања (Сл.гласник РС- Просветни гласник, бр. 6/2007, 2/2010, 7/2010-др.правилник, 3/2011- др. правилник 1/2013, 4/2014, 11/2016, 6/2017, 8/2017, 9/2017)
  - 5.Правилник о наставном програму за VI разред основног образовања и васпитања (Сл.гласник РС- Просветни гласник, бр. 5/2008, 3/2011- др.правилник, 1/2013, 5/2014, 11/2016, 6/2017. и 3/2018)
  - 6.Правилник о општим стандардима постигнућа за крај основног образовања за страни језик (Сл.гл. 78/2017)
- Остали правилници који су коришћени у изради Школског програма су побројани у Годишњем плану рада школе за школску 2018/2019.г.

Приликом израде Школског програма користили су се и школски документи, а посебно Школски развојни план/за период 2018-2022.г./ и резултати самовредновања за све области рада.

Из Школског развојног плана у израду Школског програма уграђени су развојни циљеви за све области и то:

Кључна област	Развојни циљ	Имплементација
Школски програм и годишњи план рада	Усклађивање Школског програма и Годишњег плана рада у циљу побољшања наставе	У делу Школског програма који се односи на програме обавезних и изборних предмета по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање
Настава и учење	Побољшање квалитета наставе у стицању трајних и функционалних знања	У циљевима Школског програма, у делу Школског програма који се односи на програме обавезних и изборних предмета по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање / посебан део међупредметне компетенције, корелација унутар предмета и са другим предметима, тематска, интердисциплинарна и пројектна настава /
Образовна постигнућа	Школске оцене и резултати су у складу са нивоом остварености образовних стандарда и постигнућа ученика	У делу Школског програма који се односи на програме обавезних и изборних предмета по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање /евалуација, начин праћења, настава усмерена на исходе и стандарде, анализе у оквиру стручних већа и актива /

Подршка ученицима	Подстицање социјалног и личног развоја ученика кроз различите видове подршке	У циљевима Школског програма, плановима допунске и додатне наставе, Тима за подршку ученика, изради ИОП-а и индивидуализацији, посебним програмима у склопу Школског програма
Етос	Даље унапређење безбедности школе и стварање подстицајне и креативне атмосфере	У циљевима Школског програма и посебни програми у склопу Школског програма
Организација рада школе и руковођење	Побољшање ефикасности рада школе	Прожима се кроз цео Школски програм
Ресурси	Људски и материјално-технички ресурси су у функцији квалитета рада школе	У циљевима и посебним програмима у склопу Школског програма

Начела на којима је програм утемељен су:

- 1) усмерености на процесе и исходе учења;
- 2) заснованости на стандардима, уз систематско праћење и процењивање квалитета програма;
- 3) уважавања узрасних карактеристика у процесу стицања знања и вештина, формирања ставова и усвајања вредности код ученика;
- 4) хоризонталне и вертикалне повезаности у оквиру предмета и између различитих наставних предмета;
- 5) поштовања индивидуалних разлика међу ученицима у погледу начина учења и брзине напредовања, као и могућности личног избора у слободним активностима;
- 3) заснованости на партиципативним, кооперативним, активним и искуственим методама наставе и учења;
- 7) уважавања искуства, учења и знања која ученици стичу ван школе и њихово повезивање са садржајима наставе;
- 8) развијања позитивног односа ученика према школи и учењу, као и подстицања учениковог интересовања за учење и образовање у току целог живота;
- 9) коришћења позитивне повратне информације, похвале и награде као средства за мотивисање ученика;
- 10) уважавање узрасних карактеристика у процесу психофизичког развоја обезбеђивањем услова за живот и рад у школи

У Школском програму настојали смо да представимо зашто, шта, када, где, како и са ким ученици уче и какви су резултати учења.

Школски програм урађен је у складу са Националним оквиром образовања и васпитања.

I ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

- 1) обезбеђивање добробити и подршка celovитом развоју детета, ученика и одраслог;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за celovити развој детета, ученика и одраслог, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) шири обухват деце предшколским васпитањем и образовањем и свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког детета, ученика и одраслог, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, међупредметних компетенција и стручних компетенција у складу са захтевима занимања, потребама тржишта рада и развојем савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање позитивних људских вредности;
- 13) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- 18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

У изради програма посебно се водило рачуна о усмерености на постизање општих **међупредметних компетенција**:

- 1) компетенцији за учење
- 2) одговорно учешће у демократском друштву
- 3) естетичка компетенција
- 4) комуникација
- 5) одговоран однос према околини
- 6) одговоран однос према здрављу
- 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву
- 8) рад са подацима и инфромација
- 9) решавање проблема

10) сарадња

11) дигитална компетенција

Компетенције се развијају кроз наставу свих предмета и примењују у разним ситуацијама при решавању различитих проблема и задатака. Опште предметне компетенције и специфичне предметне компетенције биће посебно издвојене у годишњим плановима рада.

Трајање програма

Школски програм се реализује у периоду од четири године, односно од почетка школске 2018/2019. године до краја школске 2021/2022. године.

Језик на коме се програм реализује

Програм се реализује на српском језику

У школи сви ученици похађају наставу на српском језику, тако да је у свим табелама изостављен српски као нематерњи језик. Ако дође до промене урадиће се анекс на Школски програм и ове табеле изменити.

Школски програм се реализује у првом и другом циклусу. Први циклус траје у I, II, III и IV разреду, а други циклус у V, VI, VII и VIII разреду.

II ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Ред. бр.	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	Страни језик	2	72	2	72	2	72	2	72
3.	Математика	5	180	5	180	5	180	5	180
4.	Свет око нас	2	72	2	72	-	-	-	-
5.	Природа и друштво	-	-	-	-	2	72	2	72
6.	Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72
7.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36
8.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108	3	108	3	108
УКУПНО: А		19	684	20	720	20	720	20	720

Ред. бр.	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Верска настава/Грађанско васпитање*	1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО: Б		1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО А + Б		20	720	21	756	21	756	21	756

*Ученик бира један од понуђених програма

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни наставни предмети, изборни програми и активности

Ред. бр.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	20	720	21	756	21	756	21	756
2.	Пројектна настава*	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
4.	Додатна настава	-	-	-	-	-	-	1	36
5.	Настава у природи**	7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње	

*Пројектна настава је обавезна за све ученике

**Настава у природи се реализује у складу са одговарајућим правилником

Ред. бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности*	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72
3.	Екскурзија	1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње	

*Школа реализује ваннаставне активности у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта.

НАПОМЕНА: Примена овог плана почиње са првим разредом школске 2018/2019. године, а сукцесивно ће се уводити у наредне три године за II, III и IV разред.

У наредној табели је наставни план за II, III и IV разред који се примењује у школској 2018/2019. години и даље до измена програма.

Ред. бр.	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик	5	180	5	180	5	180
2.	Страни језик	2	72	2	72	2	72
3.	Математика	5	180	5	180	5	180
4.	Свет око нас	2	72	-	-	-	-
5.	Природа и друштво	-	-	2	72	2	72
6.	Ликовна култура	2	72	2	72	2	72
7.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36
8.	Физичко васпитање	3	108	3	108	3	108
УКУПНО: А		20	720	20	720	20	720

Ред. бр.	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Верска настава/Грађанско васпитање	1	36	1	36	1	36
2.	Чувари природе, Народна традиција или Од играчке до рачунара	1	36	1	36	1	36
УКУПНО: Б		2	72	2	72	2	72
УКУПНО А + Б		22	792	22	792	22	792

Ред. бр.	В. ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36
2.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36
3.	Додатна настава / математика /	-	-	-	-	1	36
4.	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1	36	1	36	1	36
5.	Излети, школа у природи	1-10 дана годишње		1-10 дана годишње		1-10 дана годишње	
УКУПНО: В		3	108	3	108	3-4	108
УКУПНО: А + Б + В		25	900	25	900	25-26	900

Напомена: У школи се од првог разреда изучава као страни језик енглески.

Напомена: У школи је организован **продужени боравак за ученике I и II разреда**, број група сваке школске године зависи од броја пријављених ученика и финансирања од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја. Саставни део Школског програма је и програм рада продуженог боравка.

III ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ У ПРВОМ ЦИКЛУСУ

Ови програми су рађени на основу одговарајућих правилника за сваки разред и посебан су део Школског програма. Наставници су програме детаљније разрадили у својим глобалним и оријентационим плановима.

1. Програми обавезних предмета за **први разред** садржани су у Правилнику о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања – („Сл. гласник РС – Просветни гласник“, бр. 10/2017).

2. Програми обавезних предмета за **други разред** садржани су у Правилнику о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања – („Сл. гласник РС – Просветни гласник“, бр. 10/2004, 20/2004, 1/2005, 3/2006, 15/2006 и 2/2008).

3. Програми обавезних предмета за **трећи разред** садржани су у Правилнику о наставном плану за први, други, трећи и четврти разред основног образовања и васпитања и наставном програму за трећи разред основног образовања и васпитања – („Сл. гласник РС“, бр. 62/03, 64/03, 58/04 и 62/04).

4. Програми обавезних предмета за **четврти разред** садржани су у Правилнику о наставном програму за четврти разред основног образовања и васпитања – („Службени гласник РС“, бр. 62/03, 64/03 - исправка, 58/04 и 62/04 - исправка и 101/05 - др. закон).

IV ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ И ПРЕДМЕТИ ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ У ПРВОМ ЦИКЛУСУ

Ови програми су рађени на основу одговарајућих правилника за сваки разред и посебан су део Школског програма. Наставници су програме детаљније разрадили у својим глобалним и оријентационим плановима.

1. Изборни програми и предмети за **први разред** садржани су у Правилнику о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања – („Сл. гласник РС – Просветни гласник“, бр. 10/2017).

2. Изборни програми и предмети за **други разред** садржани су у Правилнику о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања – („Сл. гласник РС – Просветни гласник“, бр. 10/2004, 20/2004, 1/2005, 3/2006, 15/2006 и 2/2008).

3. Изборни програми и предмети за **трећи разред** садржани су у Правилнику о наставном плану за први, други, трећи и четврти разред основног образовања и васпитања и наставном програму за трећи разред основног образовања и васпитања – („Сл. гласник РС“, бр. 62/03, 64/03, 58/04 и 62/04).

4. Изборни програми и предмети за **четврти разред** садржани су у Правилнику о наставном програму за четврти разред основног образовања и васпитања – („Службени гласник РС“, бр. 62/03, 64/03 - исправка, 58/04 и 62/04 - исправка и 101/05 - др. закон).

V ПРОГРАМ АКТИВНОСТИ ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ У ПРВОМ ЦИКЛУСУ

Ови програми су рађени на основу одговарајућих правилника за сваки разред и посебан су део Школског програма. Наставници су програме детаљније разрадили у својим глобалним и оријентационим плановима.

1. Програми активности за **први разред** садржани су у Правилнику о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања – („Сл. гласник РС – Просветни гласник“, бр. 10/2017).

2. Програми активности за **други разред** садржани су у Правилнику о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања – („Сл. гласник РС – Просветни гласник“, бр. 10/2004, 20/2004, 1/2005, 3/2006, 15/2006 и 2/2008).

3. Програми активности за **трећи разред** садржани су у Правилнику о наставном плану за први, други, трећи и четврти разред основног образовања и васпитања и наставном програму за трећи разред основног образовања и васпитања – („Сл. гласник РС“, бр. 62/03, 64/03, 58/04 и 62/04).

4. Програми активности за **четврти разред** садржани су у Правилнику о наставном програму за четврти разред основног образовања и васпитања – („Службени гласник РС“, бр. 62/03, 64/03 - исправка, 58/04 и 62/04 - исправка и 101/05 - др. закон).

ПРОГРАМ ПРОДУЖЕНОГ БОРАВКА

Изазећу у сусрет потребама запослених родитеља у Школи је организован продужени боравак за ученике првог и другог разреда (*Правилник о ближим условима организовања целодневне наставе и продуженог боравка, „Сл.гласник РС“ број 77/2014*). Ученици бораве у продуженом боравку у зависности од смене коју похађају, пре или после наставе. У оквиру продуженог боравка ученицима се обезбеђују игра, културно-уметничке, спортске активности, учење, израда домаћих задатака и извршавање других обавеза ученика у безбедном окружењу под надзором наставника.

Циљеви продуженог боравка:

- социјални и емоционални развој деце кроз стицање потребних знања и социјалних вештина
- развијање позитивне слике о себи и самопоуздање
- развијање самоконтроле код ученика
- спремност на сарадњу, разумевање потреба других, бољи вршњачки односи
- умеће ненасилног решавања сукоба и интеграције у вршњачком окружењу
- развијање креативности и стваралаштва
- промовисање здравог начина живота
- развој опште културе

Задаци:

- развијање радних навика код ученика и редовност у извршавању школских обавеза
- контрола и помоћ у изради домаћих задатака
- развијање самосталности
- проширивање и продубљивање знања
- развој социјализације

- боравак у игри, рекреацији, креативним радионицама и спортским активностима
- уређење простора
- сарадња са родитељима

бр.	Активности	Време реализације
1.	Упознавање са родитељима и ученицима, упознавање са распоредом дневних активности, договор о раду; разговор са учитељима чија одељења похађају, сређивање евиденције	септембар
2.	Реализација дневних активности према плану- долазак и пријем ученика, ужина, израда домаћих задатака, учење и вежбање; игре по избору ученика; реализација планираних слободних и стваралачких активности – ликовне, музичке, спортске ; боравак на отвореном- двориште школе или шетње ван Школе; реализација активности које се организоване на нивоу Школе / обележавање празника, значајних датума, припреме изложби и приредби, посете и обиласци градских изложби, представа, ... /; одлазак ученика на наставу или кући	свакодневно
3.	Сарадња са родитељима и учитељима везана за наставне садржаје, напредовање ученика, отклањање различитих проблема	по потреби, а најмање два пута годишње родитељски састанци
4.	Анализе рада и напредовања ученика на крају класификационих периода	према календару
5.	Вођење прописане евиденције	свакодневно

VI ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

У склопу програма обавезних предмета дати су (по разредима и предметима) и програми допунске и додатне наставе, са условно планираним садржајима. Садржаји се могу мењати према потребама подршке ученицима. Фонд је дат у табелама за сваки предмет и разред.

ДОПУНСКА НАСТАВА

Допунском наставом биће обухваћени ученици од 1. до 8. разреда који повремено заостају у раду због неуједначеног претходног знања, дужег одсуствовања са наставе, различитих способности ученика, доласка из друге школе.

Организује се за ученике који имају тешкоће у учењу и повремено или стално заостају у раду. Обим је одређен овим програмом, а задужени наставници су дужни да:

- идентификују ученике, односно узроке заостајања,
- сачине план и распоред извођења допунског рада,
- воде одговарајућу евиденцију и документацију.

Распоред одржавања допунског рада сачиниће одељењска већа на предлог предметних наставника, одељењских старешина и стручних сарадника у школи.

ДОПУНСКА НАСТАВА - ПРВИ РАЗРЕД

Допунска настава, Српски језик – први разред

Садржаји програма	Број часова	Активности ученика	Активности наставника	Начин и поступак	Циљеви и задаци садржаја програма
Учење читања и писања	10	- именује и чита слова, - прави речи од слова, - прави од речи реченице, - чита текстове,	усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања	индивидуални и индивидуализовани рад, демонстративна, илустративна, текстуална, дијалошка, писаних радова,	Правилан изговорати гласове. Правилно интонирати реченицу.
Грамматика	4	- препознаје слова, речи, реченице - игра се мењајући гласове у речима, - вежба у изговарању обавештења, питања и заповести - вежба у изговору и писању гласова ч, ћ, њ, х, р			Правилно изговарати гласове, речи и реченице. Поштовати тачку, упитник и узвичник.
Правопис	4	- започиње реченицу велики словом - пише лична имена и презимена и једночлана имена насеља - употребљава тачку, упитник и узвичник - пише по диктату			Правилно употребљавати велико слово на почетку реченице у писању имена и презимена и имена једночланих назива. Правилно употребљавати тачку, упитник и узвичник.

Допунска настава, Математика – први разред

Садржаји програма	Број часова	Активности ученика	Активности наставника	Начин и поступак	Циљеви и задаци садржаја програма
Предмети у простору и односи међу њима	3	- посматра - уочава - именује	усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, подстиче на логично мишљење, развија кооперативност	демонстративна, дијалошка, илустративна, истраживачка	Орјентисати се у простору користећи одреднице горе, доле, изнад, испод, лево, десно... Разликовати и именовати геометријска тела. Одређивати положај предмета.
Линија и област	3	- разликује - именује		демонстративна, дијалошка, илустративна, истраживачка	Разликовати и именовати тачку, дуж и линију. Умети да их нацрта. Овладати руковањем геометријским прибором. Упоредити по облику и дужини.
Природни бројеви до 100	10	- посматра - групише - пребројава - броји - сређује по редоследу		демонстративна, дијалошка, игра, истраживачка, текстуална	Користити математичке термине: скуп, елемент. Учити једноставне правилности Читати, писати и упоређивати бројеве од 0 до 100. Употребљавати знаке једнакости и неједнакости. Савладати сабирање и одузимање до 100. Схватити појам 0.
Мерење и мере	2	- упоређује - мери и процењује		илустративно, демонстративно, експериментално, игра	Упознати метар, динар, пару. Знати вредност новчаница и поступак плаћања. Мерити дужину: стопом, кораком...

ДОПУНСКА НАСТАВА - ДРУГИ РАЗРЕД

Допунска настава, Српски језик – други разред

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе, образи	Средства	Евалуација, самоевалуац.
<ul style="list-style-type: none"> - Слог → реч → реченица - Научио сам да пишем правилно и лепо - Главни делови реченице - Управни говор - Читање текстова написаних латиницом - Изражајно рецитовање - Како писати писмени састав - Именице и глаголи - Диктат - Писање назива улица - Писање бројева словима - Писање писма, честитке, разгледнице - Придеви - Писање речце ли и речце не - Вежбе на језичком садржају о интонацији - Вежбе говора - Анализа текста - Рецитовање песама које су ученици самостално написали 	<ul style="list-style-type: none"> - Саопштавање о доживљајима – индивидуално и по заједничком плану - Овладавање основним облицима језичког изражавања и даље усавршавање и неговање језичке културе - Ученик уме да преприча садржину краћих текстова - Мотивисање, подстицање и усмеравање на читање лектире - Овладавање техником читања и писања латиницом - Усвајање технике писања по диктату - Писање бројева и словима, назива улица, писама, честитки, разгледница - Оспособити ученике за анализирање текста и усменог изражавања као и правилног рецитовања 	<p>Дијалогска, Илустративна, Интерактивна, Практично смисаона, Писани радови, Текстуална</p>	<p>Уџбеник, Наставни листови, Дечија штампа, Сlike, Апликације, Лектира за други разред</p>	<p>Посматрање, праћење ангажовања ученика, продукти ученикових активности, белешке, разговори, задовољство ученика на часу</p>

Допунска настава, Математика – други разред

Наставна тема: БЛОК БРОЈЕВА ДО 100				
Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе, облици	Средства	Евалуација, самоевал.
<ul style="list-style-type: none"> - Сабирање и одузимање до 100 - Математички симболи - Таблица множења и дељења - Особине рачунских операција 	<p>Ученик зна да сабира и одузима до 100. Правилно користи математичке знаке и симболе.</p> <p>Уочава везе између сабирања и одузимања.</p> <p>Познаје таблице множења и дељења. Самостално решава задатке са једном и две операције.</p> <p>Уочава везе множења и дељења. Користи особине рачунских операција кроз примере.</p> <p>Решава логичко-комбинаторне проблеме прилагођене узрасту ученика. Унапређује прецизност и тачност у раду.</p>	Дијалогска Илустративно демонстративна Практично смисаона Интерактивна Метода писаних радова Вежбање Индивидуални Рад у паровима Групни Фронтални	Учбеник Радни листови Апликације Материјали	Посматрање, праћење ангажовања ученика, домаћи радови, тестови, белешке, разговори, задовољство ученика на часу
Наставна тема: ГЕОМЕТРИЈСКИ ТЕЛА И ФИГУРЕ				
Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе, облици	Средства	Евалуација, самоевал.
<ul style="list-style-type: none"> - Геометријска тела - Дуж - Полуправа - Права 	<p>Разликује и именује једноставне геометријске фигуре и њихове елементе.</p> <p>Уме да се служи прибором за цртање.</p> <p>Препознаје осно симетричне фигуре и подударност у свакодневним ситуацијама.</p> <p>Решава једноставне проблем ситуације.</p>	Посматрање, Графичко представљање, Разговор, Цртање, Писање, Индивидуални подстицај, Аналитичко-синтетичка, Истраживачка, Индивидуални, групни, тандем, фронтални	Апликације, Графофоліје, Дидактички, материјал, Учбеник, Креде у боји, Оловке у боји, Дијаграмске слике, Прибор за цртање, Лењир, Шестар	контролни задаци, посматрање, праћење, ангажовања ученика, усмене провере, белешке
Наставна тема: МЕРЕЊЕ И МЕРЕ				
Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе, облици	Средства	Евалуација, самоевал.
<ul style="list-style-type: none"> - Јединице мере за дужину - Процењивање и мерење дужина - Седмица, дан, месец, час, минут - Однос између јединица упознатих мера - Мерење и мере 	<p>Ученик зна да пореди, процени и измери дужину.</p> <p>Зна да користи математичке термине и скраћенице.</p> <p>Схвата појам времена.</p> <p>Уочава односе између јединица упознатих мера.</p>	Интерактивна, Игровне активности, Смисаоно учење, Разговор, Индивидуални, групни, тандем, фронтални,	Учбеник, Креде у боји, Оловке у боји, Дијаграмске слике, Прибор за цртање, Лењир Шестар	Посматрање, разговор, белешке, посматрање, (усмерено, пригодно, опште) задовољства ученика на часу

ДОПУНСКА НАСТАВА - ТРЕЋИ РАЗРЕД

Допунска настава, Српски језик – трећи разред

Садржаји програма	Број часова	Активности ученика	Активности наставника	Начин и поступак	Циљеви и задаци садржаја програма	
1. Књижевност	4	<ul style="list-style-type: none"> - слушање - читање текстова - учествовање у причању - рецитоване 		<ul style="list-style-type: none"> - дијалогска - текстуална - илустративна 	<ul style="list-style-type: none"> - савладавање технике читања и писања оба писма - уочавање ликова, теме, поруке, карактеристике књижевног дела 	
2. Језик – граматика и правопис	12	<ul style="list-style-type: none"> - активно слушање - састављање реченица - именује и чита слова латинице - писање по диктату 		<ul style="list-style-type: none"> - усмерава - наводи - ствара ситуацију - сугерише - поставља проблем - подстиче - дискутује - анализира - мотивише - координира - наводи на повезивање и примену знања 	<ul style="list-style-type: none"> - дијалогска - текстуална - демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - савладавање просте реченице - стицање основних појмова о именицама, глаголима и придевима - савладавање реченица по значењу и облику
3. Култура изражавања (усмено и писмено)	2	<ul style="list-style-type: none"> - слушање - посматрање - учествује у причању - пише састав 			<ul style="list-style-type: none"> - дијалогска - писаних радова - разговора 	<ul style="list-style-type: none"> - овладавање усменим и писменим изражавањем према захтевима програма

Допунска настава, Математика – трећи разред

Садржаји програма	Број часова	Активности ученика	Активности наставника	Начин и поступак	Циљеви и задаци садржаја програма
1. Понављамо градиво другог разреда	1	- сабирање и одузимање до 100 - множење и дељење		- именоване - упоређивање	- поновити градиво другог разреда
2. Блок бројева до 1000	10	- посматрање - уочавање - именоване - упоређивање - разликовање	- усмерава - наводи - ствара ситуацију - сугерише - поставља проблем - подстиче - дискутује - анализира - мотивише	- посматрање - уочавање - именоване - упоређивање - разликовање	- ученик зна да сабира и одузима до 100. - познаје таблице множења и дељења. - самостално решава задатке са једном и две операције. - уочава везе множења и дељења. - унапређује прецизност и тачност у раду.
3. Мерење и мере	3	- упоређивање - мерење - прављење модела	- координира - наводи на повезивање и примену знања - подстиче на логично мишљење - развија кооперативност	- демонстративна - игра	- упознају мерење масе тела и запремину течности, као и нове јединице за време (година и век)
4. Геометријски објекти и њихови међусобни односи	4	- посматрање - уочавање - именоване - упоређивање - разликовање		- демонстративна - игра - илустративна	- формирају представу о правој и полуправој - уочавају и цртају углове (оштар, прав и туп угао) - цртају правоугаоник, квадрат, троугао и кружницу

ДОПУНСКА НАСТАВА - ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Допунска настава, Српски језик – четврти разред

Наставна тема: ГРАМАТИКА				
Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Праћење, оцењивање
<ul style="list-style-type: none"> - Заједничке и властите именице - Променљиве врсте речи - Именице и заменице - Род и број придева - Глаголски додаци - Основни и редни бројеви 	<ul style="list-style-type: none"> - Проширивање знања о реченици, делови реченице; реченице по облику и значењу - Овладавање терминима; њихово уочавање у реченици и примена у правилном склапању реченица (именице, глаголи, придеви, бројеви, заменице) - Управни и неуправни говор (уочавање и записивање) 	Посматрање, Разговор, Писање, Индивидуални подстицај, Аналитичко- синтетичка, Истраживачка	Апликације, Дидактички материјал, Уџбеник, Креде у боји, Оловке у боји	контролни задаци, посматрање, праћење, ангажовања ученика, усмене провере, белешке
Наставна тема: ПРАВОПИС				
Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Праћење, оцењивање
<ul style="list-style-type: none"> - Пишимо правилно - Пишемо управни и неуправни говор - Писање сугласника Ј 	<ul style="list-style-type: none"> - Практична примена и усвајање правописних правила језика - Служење правописним речником 	Посматрање, Разговор, Писање, Индивидуални подстицај, Аналитичко- синтетичка, Истраживачка	Апликације, Дидактички материјал, Уџбеник, Креде у боји, Оловке у боји	контролни задаци, посматрање, праћење, ангажовања ученика, усмене провере, белешке
Наставна тема: ОРТОЕПИЈА				
Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Праћење, оцењивање
<ul style="list-style-type: none"> - Вежбање читања - Правилно изговарање и писање сугласника ч и ћ и џ и њ 	<ul style="list-style-type: none"> - Увежбавање правилног изговора речи, исказа, реченица, пословица, краћих текстова - Интонационо подешавање гласа у изговору појединих реченица - Отклањање грешака које се јављају у говору и писању ученика 	Посматрање, Разговор, Писање, Индивидуални подстицај, Аналитичко- синтетичка, Истраживачка	Апликације, Дидактички материјал, Уџбеник, Креде у боји, Оловке у боји	контролни задаци, посматрање, праћење, ангажовања ученика, усмене провере, белешке
тема: КЊИЖЕВНИ ПОЈМОВИ				
Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Праћење, оцењивање
<ul style="list-style-type: none"> - Састав-Долазе нам октобарске боје - Сазнајемо више о Вуку Стефановићу Караџићу 	<ul style="list-style-type: none"> - Увођење ученика у свет књижевности и осталих књижевних текстова - Стицање знања, умења и навика који ће допринети развоју не само књижевне културе, већ и опште културе на којој се темељи укупно образовање 	Посматрање, Разговор, Писање, Индивидуални подстицај, Аналитичко- синтетичка, Истраживачка	Апликације, Дидактички материјал, Уџбеник, Креде у боји, Оловке у боји	контролни задаци, посматрање, праћење, ангажовања ученика, усмене провере, белешке

Допунска настава, Математика – четврти разред

СКУП ПРИРОДНИХ БРОЈЕВА				
Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Праћење, оцењивање
Сабирање и одузимање до 1000 Множење и дељење до 1000 Упоредивање бројева до милион Сабирање и одузимање преко 1000 Писмено сабирање и одузимање преко 1000 Једначине са множењем и дељењем Неједначине са множењем Неједначине са дељењем Разломци Задаци са разломцима	Чита, пише и упоређује бројеве до милиона и веће од милиона Зна писмено да сабира и одузима преко 1000 Зна да множи и дели са остатком и без остатка преко 1000 Зна особине рачунских операција, приоритет операција и употребу заграда Решава једноставне проблемске ситуације	Посматрање, Графичко представљање, Разговор, Цртање, Писање, Индивидуални подстицај, Аналитичко-синтетичка, Истраживачка	Апликације, Дидактички материјал, Уџбеник, Креде у боји, Оловке у боји, Дијаграмске слике, Прибор за цртање	контролни задаци, посматрање, праћење, ангажовања ученика, усмене провере, белешке
МЕРЕЊЕ И МЕРЕ				
Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Праћење, оцењивање
Јединице мере за површину	Зна да упоређује површи фигура Користи јединице мере за површину	посматрање, графичко представљање, разговор, цртање, писање, индивидуални подстицај, аналитичко-синтетичка, истраживачка	апликације, дидактички материјал, уџбеник, Креде у боји, оловке у боји, дијаграмске слике, прибор за цртање, лењир, шестар	контролни задаци, посматрање, праћење, ангажовања ученика, усмене провере, белешке
ПОВРШИНА				
Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Праћење, оцењивање
Јединице мере за површину Израчунавање површине правоугаоника Израчунавање површине квадрата Површина коцке Површина квадра	Израчунава површину правоугаоника и квадра Зна да црта мрежу квадра и коцке Решава једноставне логичко-комбинаторне проблеме	Посматрање, Графичко представљање, Разговор, Цртање, Писање, Индивидуални подстицај, Аналитичко-синтетичка, раживачка	Апликације, Дидактички материјал, Уџбеник, Креде у боји, Оловке у боји, Дијаграмске слике, Прибор за цртање, Лењир, Шестар	контролни задаци, посматрање, праћење, ангажовања ученика, усмене провере, белешке

ДОДАТНА НАСТАВА - ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Додатна настава организованаће се за ученике од 4. до 8. разреда који постижу изузетне резултате у појединим предметима.

Организовање и извођење додатног рада вршиће се по програму за ученике истог разреда из предмета српски језик и математика, а из осталих предмета формираће се групе из више одељења истог разреда или више одељења различитих разреда.

Додатним радом један ученик може бити обухваћен највише из два предмета.

Додатна настава организује се за талентоване ученике. Обим ове наставе одређен је овим програмом а сваки задужени наставник дужан је да:

- изврши идентификацију ученика са којима ће изводити додатну наставу - сачини избор садржаја за наставу;
- усагласи на одељењским већима распоред рада и избор ученика;
- води одговарајућу евиденцију и документацију о активностима и напредовању ученика;
- организује ученике за одељењска, школско и друга такмичења;

Ученици школе у наредном периоду такмичиће се на свим нивоима такмичења.

Такмичења ће се организовати на нивоу одељења, разреда и школе. Ученици 3. разреда учествоваће на школском и општинском такмичењу из математике. Ученици 4. разреда учествоваће на општинском и окружном такмичењу из математике, а ученици од 5. до 8. разреда на школском, окружном и републичком такмичењу.

Разредна настава учествоваће на такмичењима из следећих области:

- математика
- рецитовање, литерарни сусрети

Додатна настава, Српски језик – четврти разред

1. Реченице по значењу и саставу; Проста проширена и проста непроширена реченица
2. Сложена реченица
3. Управни и неуправни говор
4. Категорије речи; Самосталне и несамосталне речи
5. Именице (значење, врста и служба у реченици)
6. Акцентски систем у стандардном језику; Вежбе у говору са правилним акцентовањем; Акцентовање краћих речи (у тексту)
7. Придеви (врста, значење, писање и служба у реченици)
8. Проучавање говора у крају у којем се налази школа; Вежбе у замењивању локализама
9. Анализа савремених књижевних дела (тема, композиција, ликови)
10. Глаголи (појам и основно значење презента, перфекта и футура)
11. Заменице (личне заменице)
12. Писање поштанских образаца, молби, честитки, писама
13. Постепено увођене ученика у разумевање основних одлика лирске и епске песме
14. Бројеви (основни и редни, вичечлани бројеви, бројеви у сложеним речима)
15. Заменице и бројеви
16. Неговање писменог изражавања; Писање слободних састава и поетских стихова
17. Одабирање најлепших прозних и поетских одломака из програмских дела – књига; Анализа одабраних одломака
18. Учење напамет одабраних одломака из прозних дела или одабраних песама

Додатна настава, Математика – четврти разред

1. Изрази са сабирањем и одузимањем
2. Писање и читање вишецифрених природних бројева
3. Сабирање и одузимање природних бројева – текстуални, проблемски и сложенији задаци
4. Изводљивост сабирања и одузимања у скупу природних бројева
5. Решавање проблемских и текстуалних задатака са сабирањем и одузимањем
6. Решавање проблемских задатака применом једначина и неједначина
7. Множење и дељење природних бројева – текстуални, проблемски и сложенији задаци
8. Множење и дељење природних бројева – текстуални, проблемски и сложенији задаци
9. Закони комутативности, асоцијативности и дистрибутивности множења
10. Множење вишецифрених бројева (изрази, проблемски задаци)
11. Множење и дељење – решавање сложенијих задатака
12. Проблемски задаци који се свде на решавање једначина са множењем и дељењем
13. Површина правоугаоника и квадрата – сложенији задаци
14. Примена израчунавања површине квадра и коцке
15. Самостално састављање простих и сложених израза
16. Разломци
17. Запремина квадра и коцке
18. Решавање текстуалних, проблемских и сложенијих задатака из наставних тема

ДОДАТНИ РАД У НАСТАВИ МАТЕМАТИКЕ (РАД СА ТАКМИЧАРИМА)

Теме

- I Логички и комбинаторни задаци – примена дијаграма и др.
4 часа
- II Природни бројеви и операције: нумерација, вишецифрени бројеви; рачунске операције и њихова својства – примена; зависност резултата од компонената операција; низови бројева
8 часова
- III Решавање сложених задатака помоћу једначина и дијаграма – метода дужи и слично
4 часа
- IV Квадрат и правоугоник (резање и састављање, обим и површина) – одабрани задаци
4 часа
- V Коцка и квадар (слагање и разлагање, површина и запремина) – одабрани задаци
4 часа
- VI Проблеми превозења, пресипања, маневрисања, размештаја предмета, мерења и сл.
3 часа
- VII Занимљиви задаци (бројевни ребуси – дешифровање операција, магични квадрати и шеме, математичка укрштеница, логички задаци, задаци досетке, геометрија палидрвца, бројање и размештање фигура
7 часова
- VIII Математичке игре – погађање бројева и др.
2 часа
- IX Рачунари, рад са њима
3 часа
- X Решавање задатака са математичких такмичења
5 часова

Тема	Час у теми		Наставна јединица
I	1	1.	Занимљиви изрази 1/1
I	2	2.	Геометрија палидрвца 1/2
II	1	3.	Проблеми претакања 2/1
II	2	4.	Проблеми превозења и маневрисања 2/2
II	3	5.	Проблеми размештања и мерења 2/3
III	1	6.	Нумерација вишецифрених бројева 3/1
IV	1	7.	Резање квадрата и састављање других фигура 4/1
IV	2	8.	Цртање и резање многоуглова 4/2
III	2	9.	Сабирање и одузимање природних бројева 3/2
III	3	10.	Сабирање и одузимање природних бројева 3/3
III	4	11.	Зависност збира и разлике од чланова 3/4
I	3	12.	Магични квадрати и шеме 1/3
IV	3	13.	Правоугаоник и квадрат 4/3
VII	1	14.	Логички и комбинаторни задаци 7/1
VII	2	15.	Дијаграми 7/2
VII	3	16.	За младе шахисте 7/3
III	4	17.	Множење и дељење природних бројева 3/4
III	4	18.	Множење и дељење природних бројева 3/4
III	5	19.	Зависност производа и количника од чланова 3/5
IV	4	20.	Обим и површина правоугаоника и квадрата 4/4
III	6	21.	Низови бројева и пребројавање скупова 3/6
VI	1	22.	Решавање сложенијих једначина 6/1
VI	2	23.	Решавање задатака помоћу једначина 6/2
VI	3	24.	Решавање сложенијих задатака помоћу једначина 6/3
X	3	25.	Припремање за школско такмичење 10/3
X	4	26.	Припремање за општинско такмичење 10/4
I	6	27.	Бројевни ребуси. Дешифровање рачунских операција 1/6
V	1	28.	Квадар и коцка – модел и слика квадрата и коцке 5/1
V	2	29.	Површина квадрата и коцке 9/2
X	5	30.	Припремање за окружно такмичење 10/5
I	4	31.	Занимљиви бројеви 1/4
I	5	32.	Задаци досетке 1/5
VI	4	33.	Примена једначина – задаци кретања и смеша 6/4
V	3	34.	Састављање тела од коцака и израчунавање њихове површине 5/3
V	4	35.	Састављање тела од коцака и израчунавање њихове површине 5/4
V	5	36.	Површина квадрата и коцке – решавање сложенијих задатака 5/5
VIII	1	37.	Погађање замишљеног броја 8/1
VIII	2	38.	Графичке игре. Игре доминама и картама 8/2
I	7	39.	Математичке укрштенице 1/7
IX	1	40.	Рачунар и основне рачунске операције 9/1
IX	2	41.	Рачунар – израчунавање вредности бројевног израза 9/2
IX	3	42.	Рационални поступци коришћења рачунара 9/3

Наставник ће од наведених одабрати 36 наставних јединица, које ће реализовати у току наставне године.

ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ

ОДЕЉЕНСКЕ СТАРЕШИНЕ

Одељенски старешина је индивидуални стручни орган, који руководи радом у свом одељењу. Наглашена је његова улога у васпитном раду. Он је одговоран за спровођење плана и програма образовно васпитног рада и остваривање циљева и задатака васпитања ученика једног одељења. Све своје функције одељенски старешина остварује координирајући рад и сарадњу свих учесника и чиниоца васпитно образовног рада у једном одељењу: ученика; одељенске заједнице; наставника; родитеља стручних сарадника. У односу на све наведене чиниоце, одељенски старешина програмира и поставља своје задатке у односу на ученика појединца, одељенску заједницу, на родитеље, стручне органе и на педагошку документацију. Одељенски старешина је веома значајна личност у животу ученика а посебно у разредној настави.

Одељењски старешина спроводи програм и план образовног и васпитног рада и остварује циљеве и задатке васпитања у одељењу. Његове функције су педагошко-организациона и административна, при чему је педагошка функција од посебног значаја. Одељењски старешина подстиче развој од посебног значаја.

Да би остварио ову функцију, одељењски старешина посебно упознаје развој сваког ученика (психофизички, социјални, емоционални), групну динамику одељења, познавање програма друштвених и слободних активности ученика у средњој школи, програме професионалног развоја, заштите здравља ученика и његову културну и јавну делатност.

Сарађује са члановима наставничког већа, психологом и педагогом, ради што успешније реализације свих предвиђених планова и побољшања квалитета васпитно образовног рада, налажења и спровођења мера за побољшање резултата рада, правовремено информисање о свим чињеницама у одељењу и размени искустава.

Упознаје родитеље са успехом и проблемима у учењу и дисциплини њихове деце. Прикупља податке о социјално економским условима и развоју као и развојним проблемима ученика. Остварује сарадњу, предузима и спроводи мере ради постизања образовно васпитних циљева, третира проблеме професионалне оријентације, усмерава.

Глобални план рада одељењског старешине

1. Планирање и програмирање

- рад одељењског старешине,
- рад одељењског већа,
- рад са заједницом ученика на часу одељењског старешине,
- сарадња са родитељима,
- укључивање ученика у слободне активности, изборног и факултативног програма школе,
- организовање послова за унапређивање, анализу и вредновање квалитета и ефеката образовно-васпитног рада у одељењу.

2. Рад одељењског старешине са ученицима

- * Индивидуални рад са ученицима:
  - упознавање индивидуалних способности, особина, интересовања и склоности ученика,
  - упознавање породичних, социјалних, материјалних и других услова битних за развој ученика,
  - праћење напредовања ученика, успех, владање, интелектуални развој, однос према раду и социјални статус у одељењу,
  - идентификација даровитих,
  - идентификација ученика са психофизичким сметњама и поремећајима у понашању,

- предузимање педагошких мера, процена ефикасности и успешности примењених поступака.

*Рад са одељењском заједницом:

- укључивање ученика у колектив,
- рад са одељењском заједницом (усмеравање, вођење, информисање, саветовање и упућивање),
  - рад са одељењском заједницом ван обавезних часова, на одмору, излету, забави, акцијама у оквиру активности слободног времена,
  - мере за јачање колектива, социометријско испитивање, систематско посматрање, вођење евиденције о појединим ученицима,
  - рад са групама (по потреби).

3. Рад са одељењским већем и наставницима

- одељењски старешина припрема и организује седнице - координира рад наставника,
- са одељењским већем прати организацију плана и програма, образовно-васпитног рада, изборне наставе и изборног предмета,
- предлаже и подстиче унапређивање наставе и увођење иновација,
- учествује у организацији наставе, допунског и додатног рада, слободних активности и такмичења ученика,

4. Сарадња са родитељима

- упознавање родитеља, породичног амбијента и прикупљање података неопходних за сарадњу,
- информисање родитеља о њиховим правима и обавезама у односу на школовање и школу њиховог детета,
- организовање родитељских састанака (одељењских и групних) тематских, редовних и ванредних,
- подстисање родитеља на индивидуалне контакте са одељењским старешином и наставницима,
- упућивање родитеља у педагошко-психолошко образовање,
- информисање родитеља о важним активностима школе,
- посећивање породице,
- организовање заједничких разговора са родитељима и наставницима.

5. Вођење педагошке документације

- вођење књиге евиденције васпитно-образовног рада
- уношење података у матичну књигу,
- попуњавање сведочанстава, ђачких књижица, похвала и диплома
- вођење евиденције о разговорима на стручним органима,

Према потреби, одељењски старешина укључује стручне сараднике у решавању проблема у одељењу. У решавању сложенијих педагошких проблема одељењски старешина полази од одлуке Наставничког већа, Одељењског већа и упутства директора. Учитељи и наставници односно одељењске старешине обавезни су да сачине конкретан програм и унесу га у књигу евиденције васпитно-образовног рада. Код сачињавања програма узети и садржаје и активности из посебних програма сарадње са друштвеном средином и захтеве из других делова програма који се односе на рад одељењског старешине.

Евиденцију о раду водиће у књизи евиденције, а документацију о праћењу у посебној свесци.

Потребно време за реализацију садржаја рада одељењског старешине је 1 час недељно.

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАНОВИ РАДА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ ЗА I РАЗРЕД

Време реализације	Садржаји рада
СЕПТЕМБАР	I тема - Ја и други 1. Ово сам ја 2. Моје име 3. Мој знак 4. Наши дланови
ОКТОБАР	5. Ово смо ми 6. Заједничка кућа 7. Домаћи задатак 8. Моја омиљена играчка
НОВЕМБАР	9. Моја омиљена игра II тема - Бонтон 10. Бонтон није бадминтон 11. Бачка торба, а у њој... 12. Реци ми реци огледалце... 13. Наша соба
ДЕЦЕМБАР	14. Наша радна соба 15. Наш радни сто 16. Наша учионица 17. У школи
ЈАНУАР	18. На улици – Ја сам пешак 19. У биоскопу ,позоришту 20. У продавници 21. За столом
ФЕБРУАР	III тема - Моја осећања и ја 22. Обрадуј маму, баку 23. Више рада више знања
МАРТ	24. Динар по динар 25. Тужакање 26. „Лепа реч гвоздена врата отвара“ 27. Љубомора
АПРИЛ	28. Кривица 29. Нећу–хоћу 30. Шта нас вређа 31. Другарство је...
МАЈ	32. Наш цвет другарства 33. Шта ценим код друга 34. Шта ценим код себе 35 . Научио сам...
ЈУН	36. Желим да се представим

Ово је оријентациони предлог тема који се може мењати и прилагођавати актуелним дешавањима у одељењу, школи и окружењу.

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ ЗА II РАЗРЕД

Време реализације	Садржаји рада
СЕПТЕМБАР	I тема - Ја и други 1. Поново у школи – повратак у школу 2. Наш знак одељења – стварамо знак одељења 3. Наши дланови – представљање себе 4. Мој страх – причамо о страху и како да превазиђемо страх
ОКТОБАР	5. Моји снови – о чему често сањамо 6. Моје жеље – које су нам жеље 7. Лица и осећања – наша осећања 8. Кад сам срећан
НОВЕМБАР	9. Д као другство..... – како да будемо добри другари II тема – Бонтон 10. Семафор лепих речи 11. Како да будемо добри... – покажимо како да будемо добри једни према другима 12. Помози старијима – у којим све ситуацијама можемо да помогнемо старијима 13. Помоћ или нешто друго – шапутање на часу
ДЕЦЕМБАР	14. Мој портфолио – упознавање са портфолиом ученика 15. Дужности редара – које су дужности редара 16. Уредимо учионицу – како да уредимо и чувамо и како да се понашамо у учионици и школи. Уређивање паноа 17. Новогодишњи маскембал – организујемо маскембал на нивоу школе
ЈАНУАР	18. Дочекајмо Нову годину – припремили смо школску приредбу и приказујемо родитељима 19. Како смо прославили празнике – Свети Сава – правимо пано поводом Светог Саве 20. Свети Савау песми и причи – спремамо приредбу 21. Кад порастем бићу... – шта ће бити кад порасту, шта деца воле
ФЕБРУАР	22. Кад старији говоре – поштујемо старије када говоре 23. Реч је..... – које су нам ружне навике
МАРТ	3. Тема: Моја осећања и ја 24. Честитка за маму, баку – правимо честитку за маму или баку поводом осмог марта 25. Изабран је..... – бирамо хигијеничара у одељењу, благајника... 26. Чувајмо здравље – како да сачувамо своје здравље 27. Бавимо се спортом – зашто је добро да се бавимо спортом
АПРИЛ	28. Форе и фазони – први април 29. У сусрет пролећу – чувајмо природу– Дан шале 30. Мобилни телефон – како и када користимо мобилни телефон 31. Како да користим компјутер – када и како користимо компјутер
МАЈ	32. Пратим црвени кружић – које емисије треба да гледамо на телевизији 33. Дан школе 34. Шта треба да читам – развијамо љубав према читању 35. Научили смо – шта нам се највише допало на часовима одељенске заједнице током ове школске године
ЈУН	36. Желим да се представим – припремамо приредбу за крај шк. године

Ово је оријентациони предлог тема који се може мењати и прилагођавати актуелним дешавањима у одељењу, школи и окружењу.

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ ЗА III РАЗРЕД

Време реализације	Садржаји рада
СЕПТЕМБАР	I тема – Ја и други 1. Поново у школи – повратак у школу 2. Мој портфолио – презентовање портфолија 3. Ово сам ја – представљање себе, колико се познајемо међу собом 4. Како да откријем своје способности – ученици износе своја интересовања
ОКТОБАР	5. Дечја недеља 6. Кад порастем бићу... 7. Како да учимо – уче како да уче и стекну навике у учењу 8. Мој радни дан – организујемо радни дан и слободно време
НОВЕМБАР	9. Рођенданско стабло – знаком представљамо наш датум рођења II тема – Бонтон 10. Десет топлих речи – бирамо најлепше речи да се обратимо 11. Хајде да се договоримо 12. Хајде да се дружимо – како да се дружимо 13. Кад настане збрка
ДЕЦЕМБАР	14. Толеранција према разлика 15. Да ли смо испунили досадашњи циљ – анализа портфолија да ли су ученици постигли резултате које су до сада поставили 16. Наша радна соба – како уредити радну собу 17. Новогодишњи маскембал – организујемо маскембал на нивоу школе
ЈАНУАР	18. Дочекајмо Нову годину – припремили смо школску приредбу и приказујемо родитељима 19. Божић – Свети Сава – правимо пано поводом Светог Саве 20. Свети Сава у песми и причи – спремамо приредбу 21. Правила у учионици – усвајање правила у учионици, поштовање правила
ФЕБРУАР	22. Уредимо учионицу – како да уредимо и чувамо и како да се понашамо у учионици и школи. Уређивање паноа 23. Еколошке заповести – стичемо основна знања из екологије
МАРТ	3. Тема: Моја осећања и ја 24. Честитка за маму, баку – правимо честитку за маму или баку поводом осмог марта 25. Рециклирај не фолирај 26-27. Мој први хербаријум – сакупљамо и правимо хербаријум биљака из нашег краја
АПРИЛ	28. Весели одељенски састанак – први април 29. Добродошлица ластавицама 30. Ускршњи штанд – припремамо штанд за Ускрс 31. Здравље на уста улази
МАЈ	32. Да ли смо безбедни у саобраћају – уочавамо правила у саобраћају 33. Дан школе 34. Шта треба да читам – развијамо љубав према читању 35. Научили смо – шта нам се највише допало на часовима одељенске заједнице током ове школске године
ЈУН	36. Желим да се представим – припремамо приредбу за крај шк. године

Ово је оријентациони предлог тема који се може мењати и прилагођавати актуелним дешавањима у одељењу, школи и окружењу.

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ ЗА IV РАЗРЕД

Време реализације	Садржаји рада
СЕПТЕМБАР	I тема – Ја и други 1. Поново у школи - повратак у школи 2. Мој портфолио – презентовање портфолија 3. Ми смо тим-представљање одељења као тим 4. Како да откријем своје способности – ученици износе своја интересовања
ОКТОБАР	5. Кад порастем бићу... 6. Наши рођендани – ученици сазнају датуме рођења својих другова 7. Како да учимо – уче како да уче и стекну навике у учењу 8. Мој рад је мој успех – како да стигну до свог циља
НОВЕМБАР	9. Моје слободно време – како да испунимо слободно време II тема – Бонтон 10. Бонтон у учионици 11. Поштујемо правила – поштујемо правила у школи 12. Учимо о пријатељству 13. Како неговати пријатељство – како да сачувамо и негујемо пријатељство
ДЕЦЕМБАР	14. Тегла врлина 15. Толеранција према разликама 16. Да ли смо испунили досадашњи циљ – анализа портфолија да ли су ученици постигли резултате које су до сада поставили 17. Новогодишњи маскембал - организујемо маскембал на нивоу разреда
ЈАНУАР	18. Божић – како прослављамо Божић 19. Свети Сава – правимо пано поводом Светог Саве 20. Свети Сава у песми и причи – спремамо приредбу 21. Здрава храна – посета медицинске сестре
ФЕБРУАР	22. Здравље на уста улази – чиме треба да се хранимо 23. Здрава храна – квиз
МАРТ	24. Честитка за маму, баку – правимо честитку за маму или баку поводом осмог марта 25. Пушење или здравље 26. Дан позоришта 27. Недеља здравих уста и зуба III тема - Моја осећања и ја
АПРИЛ	28. Дан шале 29. (2)Моја осећања 30. Ускршњи вашар – припремамо штанд за Ускрс 31. Игре без граница
МАЈ	32. Шта треба да читамо – развијање љубави према читању 33. Дан школе 34. Моје четворогодишње путовање – представљају свој најважнији догађај у досадашњем школовању 35. Научили смо – представљамо свој портфолио
ЈУН	36. Желим да се представим – припремамо приредбу за крај школске године

Ово је оријентациони предлог тема који се може мењати и прилагођавати актуелним дешавањима у одељењу, школи и окружењу.

VII КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Културне активности школе остварују се на основу програма културних активности.

Културне активности обухватају: прославу Дана школе, почетка и краја школске године и завршетка основношколског образовања и васпитања, прославе школских и државних празника, приредбе, представе, изложбе, концерте, такмичења и смотре, посете установама културе, заједничке активности школе и јединице локалне самоуправе и друге активности које доприносе проширењу утицаја школе на васпитање ученика и културном развоју окружења школе.

Прославе школских и државних празника, почетка и краја школске године и завршетка основношколског образовања и васпитања за ученике организују се у школи или у договору са јединицом локалне самоуправе у установама културе.

Подручје рада	Време	Носилац/носиоци
Свечани пријем ученика у први разред	септембар	учитељи 1. и 4. разреда
Акција саобраћајне полиције за ученике првог разреда – недеља безбедности у саобраћају	прва недеља септембра	Одељенска већа првог разреда и саобраћајна полиција
Обележавање Дечје недеље	прва недеља октобра	Стручно веће за разредну наставу, координатор Дечјег савеза
Пријем првака у Дечји савез	октобар	Стручно веће за разредну наставу, Дечји савез, директор
Спортска недеља	По договору удружења педагога физичке културе	Стручно веће за физичко васпитање, одељенске старешине
Месец књиге	октобар	библиотекар
Изложба литерарних радова	током године	литерарна секција
Дан просветних радника	новембар	тим
Прослава Нове године	децембар	сва стручна већа, директор, стручни сарадници
Припрема и обележавање Светог Саве	јануар	сва стручна већа, директор, стручни сарадници
Смотра рецитатора	јануар	чланови рецитаторске секције
Школска такмичења	фебруар	сва стручна већа, директор
Изложба ликовних радова у просторијама школе	фебруар	наставници ликовног васпитања
Општинска такмичења	март	Стручна већа за области предмета
Светски дан књиге	2.март	Стручно веће српског језика, библиотекар
Обележавање Дана жена	8. март	Стручно веће за разредну наставу, задужени наставник
У сусрет пролећу	21. март	учитељи, наставници ликовне културе, музичке културе, српског језика и разредне старешине
Светски дан поезије	21.март	Стручно веће српског језика, библиотекар, учитељи
Дан дечје књижевности	2.април	Стручно веће српског језика, библиотекар, учитељи
Светски дан здравља	7. април	учитељи, наставници биологије, домаћинства и физичког васпитања

Дан планете Земље	22. април	млади биолози, наставници биологије и чувара природе, учитељи
Ликовни конкурси	Током године	наставници ликовне културе, учитељи, чланови секција
Литерарни конкурси	Током године	наставници српског језика, учитељи, чланови секција
У сусрет Ускрсу	април	наставници верске наставе, Стручно веће за разредну наставу
Дечји етно фестивал „Деца певају...“ у Грделици	април	Стручна већа музичке и ликовне културе и разредне наставе
Прослава Дана школе	мај	Сва стручна већа, директор, стручни сарадници, Тим за обележавање Дана школе
Смотра сценског учитељског стваралаштва	мај	учитељи, чланови драмске секције
Припрема програма за пријем првака	мај	Стручно веће за разредну наставу
Смотра дечјег стваралаштва	јун	Све секције
Дан заштите животне средине	5. јун	млади биолози, наставници биологије и чувара природе, учитељи
Свечана подела диплома, захвалница, награда и ђачких књижица ученицима од првог до седмог разреда	28. јун	Директор, одељењске старешине
Сакупљање секундарних сировина	током године	ученици, разредне старешине, директор
Хуманитарне акције	током године	наставници задужени за хуманитарне активности и одељењске старешине

VIII ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ

Овим програмом обухваћени су сви ученици наше школе. Ученици седмог и осмог разреда анкетом на почетку школске године опредељују се за изабрани спорт, који се реализује са једним часом недељно. За ученике петог и шестог разреда у оквиру предмета физичко и здравствено васпитање реализују се фонд од 1.5 часа недељно за изабрани спорт и друге физичке активности.

Спортске активности у млађим разредима основне школе

Месец	Активност	Садржај	Место	Носиоци	Циљеви и задаци садржаја програма
Х	Јесењи крос	Оријентацион и крос	Градски стадион и школска дворишта у подручним одељењима	Наставници физичког васпитања и разредне старешине у подручним одељењима	Развијање љубави деце према једном од три базична спорта –

III	Пролећни крос	Крос контри	Градски стадион и школска дворишта у подручним одељењима	Наставници физичког васпитања и разредне старешине у подручним одељењима	атлетици. Развијање основних моторичких активности.
X	Јесењи крос	Крос РТС	Градски стадион или Хиподром у Лесковцу	Наставници физичког васпитања	
X IV или V	Недеља спорта	градска манифестација спотрских активности ученика кроз различите турнире и спортска такмичења	у школи и граду током једне наставне недеље	Наставници физичког васпитања и одељенске старешине у подручним одељењима	Стицање навике за систематским вежбањем. Развијање осећаја за фер-плеј. Припремање за школска такмичења.

IX ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРЕВЕНЦИЈА ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

Под другим облицима ризичног понашања нарочито се издвајају употреба алкохола, дувана, психоактивних супстанци и малолетничка делинквенција.

Посебно се овим Школским програмом планирају садржаји везани за упознавање запослених и ученика о забрани дискриминације и дискриминаторског понашања. То је понашање којим се на непосредан или посредан начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање, давање првенства) у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиских лица на отворен или прикривен начин. Дискриминаторно понашање може бити заснивано на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта / или расељеног лица /, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким и другим организацијама и другим личним својствима. Такође се у овим програмом школа бави и забранама понашања које вређа углед, част или достојанство.

На реализацији овог програма укључени су сви запослени у школе, а посебно Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања. Програм се операционализује Годишњим планом рада за сваку школску годину. Приликом реализације програма активно се укључују лица из локалне средине, а посебно: представници МУП-а, Завода за јавно здравље, Центра за социјални рад, Дечјег диспанзера и Дома здравља. Укључују се и лица обучена за превенцију и интервенцију у случајевима насиља, злостављања и занемаривања, дискриминације и других облика ризичног понашања, које утврђује министар.

У реализацију се посебно укључује Ученички парламент. Прошле школске године реализован је посебан програм са локалном средином везан за безбедност. Реализатори су били представници МУП-а., а односио се је на ученике шестог разреда (и четвртог, а ове школске године односиће се такође на четврти и шести и прошириће се на први разред).

Редни број	ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ	Начин реализације	Носиоци активности	Време реализације
1.	Обрада тема у оквиру ЧОС: упознавање са правилима понашања у школи и израда одељењских правила; другарство, узајамно уважавање, толеранција; ненасилно решавање сукоба	часови одељењског старешине и радионице	одељењске старешине, стручни сарадници	током године, према плановима рада одељењског старешине
2.	Теме везане за насиље, посебно електронско, трговину људима, опасаности од злоупотребе психоактивних супстанци и алкохола, дискриминације, поступање установе, мере	часови одељењског старешине и радионице	представници локалне средине, пом. директора, одељењске старешине	током године, према плановима рада одељењског старешине
3.	Укључивање ученика у разноврсне садржаје - културне, спортске, хуманитарне и друге активности	У оквиру Дечје недеље Дана школе и Св. Саве -учешће у хуманитарним акцијама , на разним конкурсима, такмичењима -спортски турнири -обележавање значајних датума на ЧОС-у - посете биоскопу, библиотеци, сарадња са другим школама, изложбе радова ученика у холловима школе и друге активности	одељењске старешине руководиоци секција Тим	током целе године, према Годишњем плану рада школе
4.	Рад са родитељима ученика који испољавају проблеме у понашању	појачан васпитни рад кроз информисање, договарање о даљем поступању и сарадњи	одељески старешина и стручни сарадници	током године
5.	Рад са ученицима члановима парламента	хуманитарна акција дебате о психоактивним супстанцама	чланови парламента наставници који координирају рад -	октобар и током године
6.	Сарадња са локалном средином – Домом здравља , Заводом за заштиту здравља, Школском управом,	договори, анализе, предавања и радионице за ученике, реализација заједничких активности	директор наставници одељеске старешине Тим сарадници из	током године према планираним активностима и по потреби

	Центром за социјални рад, Општином, спортским клубовима и удружењима, библиотеком, МУП-ом ...		локалне средине	
7.	Упознавање родитеља са Посебним протоколом о заштити деце (Пети разред)	родитељски састанци	одељењске старешине	новембар
8.	Упознавање ученика са Посебним протоколом о заштити деце и поступању у установи у одговору на насиље злостављање и занемаривање и забрану дискриминације (V разред)	часови ОС	одељењске старешине стручни сарадници	Новембар децембар
9.	Стручно усавршавање наставника	Семинари	ЦСУ	током године
10.	Идентификовање и рано препознавање ризика од насиља, злостављања и занемаривања и дискриминације	разговор одељењских старешина и утврђивање стања у одељењима	чланови Тима одељењске старешине	током године
11.	Предлози Тима о мерама за превенцију у ситуацијама присутности ризика од појаве насиља, злостављања и дискриминације	седница Тима	Тим	март
12.	Предлози Тима за побољшање ситуације и извештај о раду Тима	писани извештај директору школе	Тим	јануар јун
13.	Извештавање органа управљања, Савета родитеља и ученичког парламента о раду Тима	на седницама	д школе	јануар јун

	ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ	Начин реализације	Носиоци активности	Време реализације
1	Проверавање сумње или откривање насиља, злостављања	прикупљањем информација / директно	Тим сви запослени	током године
2	Прекид насиља и смиривање учесника	на месту дешавања раздвојити сукобљене и по потеби пружити или обезбедити потребну помоћ	сви запослени	у моменту дешавања

3	Обавештавање родитеља	телефоном или писмено	одељењски старешина тим	одмах после прекида и смиревања или по сазнању
4	Консултације у вези насиља које се десило / околности, анализа чињеница, процена нивоа /	разговор и анализа ситуације	одељењски старешина, деж.наставник, стручни сарад., Тим, директор, ученички парламент	непосредно после дешавања
5	Појачан васпитни рад са ученицима који су извршили први ниво насиља	разговор са починиоцима насиља разговор са ученицима који су трпили насиље разговор са ученицима сведоцима насиља и целим одељењем разговор са родитељима	одељењски старешина и родитељ	увек када се деси насиље
6	Евиденција и праћење понашања ученика у насиљу првог нивоа и извештавање Тима	евиденција насиља праћење мера писани извештај Тиму на крају тромесечја	одељењски старешина	код сваке појаве насиља првог нивоа
7	Појачан васпитни рад са ученицима који су поновили насиље првог нивоа	разговор са починиоцима насиља разговор са ученицима који су трпили насиље разговор са ученицима сведоцима насиља и целим одељењем разговор са родитељима	одељењски старешина и родитељ	увек када се деси насиље
8.	Послови везани за процедуре насиља другог нивоа	изјаве ученика у присуству родитеља о самој ситуацији прикупљање осталих података разговори одељењског старешине и стручних сарадника са учеником и родитељима даљи појачан васпитни рад са учеником и одељењем -по потреби директор покреће васпитнодисциплински поступак	одељењски старешине стручни сарадници остали чланови Тима директор родитељ	увек када се деси насиље другог нивоа

9.	Израда оперативног плана заштите за ученика- ученике	планови за сваког ученика појединачно	Тим за заштиту / ОС, стручни сарадници, директор, родитељ и др.	у сваком насиљу другог нивоа
10.	Послови везани за процедуре насиља трећег нивоа	послови око прикупљања информација -изјаве о насиљу ученика коју он даје директора у присуству стручног сарадника и родитеља /ако није спречен / -директор покреће васпитно-дисциплински поступак - изрицање мере - информисање, по потреби укључивање и сарадња са Центром за социјални рад, здравственим службама, полицијом, Школском управом и другим организацијама -појачан васпитни рад са учеником	одељењски старешина-стручни сарадник, - остали чланови Тима -директор -родитељ - представници других организација	увек кад се деси насиље трећег нивоа
11.	Подношење пријава надлежним органима, организацијама и службама и обавештавање Школске управе о насиљу трећег нивоа	-пре подношења пријаве разговор са родитељима - писмена пријава -писмено обавештење	директор школе	у року од 24 сата
12.	Израда оперативног плана заштите за ученика-ученике	планови за сваког ученика појединачно	Тим за заштиту / ОС, стручни сарадник, директор, родитељ и др.	у сваком насиљу трећег нивоа
13.	Информисање Центра за социјални рад и полиције о сумњи или сазнању о насиљу, злостављању или занемаривању	писмено обавештење	директор школе	кад се посумња или утврди
14.	Обавештавање родитеља и полиције када постоји сумња да насилни догађај има елементе кривичног дела или прекршаја	писмено обавештење	директор школе	

15.	Послови везани за процедуру када је запослени починилац насиља, злостављања и занемаривања и дискриминације	директор школе предузима мере према запосленом, према детету процедуру заштите	директор школе	кад је запослени починилац
16.	Обавештавање полиције када је родитељ починилац насиља и злостављања или дискриминације према запосленом	позивање полиције	директор, - секретар, - дежурни наставник - чланови Тима	одмах када се деси
17.	Обавештавање родитеља, по потреби и полиције и Центра за социјални рад о насиљу ученика према запосленом - покретање васпитнодисциплинског поступка за тог или те ученике -изрицање васпитнодисциплинске мере у складу са Законом	обавештавање родитеља и надлежних институција - рад на процедури покретања васпитнодисциплинског поступка и изрицања васпитнодисциплинске мере на седници Наставничког већа	директор школе директор и остали учесници у васпитно-дисциплинском поступку	одмах када се деси
18.	Обавештавање родитеља, полиције и Центра за социјални рад о сумњи да је починилац насиља треће одрасло лице	усмено и писмено обавештавање	директор школе	одмах по сазнању

Х ПРОГРАМ СЛОБODНИХ/ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА

Слободне активности су организовани облици образовно-васпитног рада којима се омогућује ученику да открије, задовољи и даље развија посебна интересовања, склоности и способности за поједине области живота, рада и стваралаштва.

Слободне активности за ученике од 1. до 3. разреда одвијаће се у оквиру одељењске заједнице са 36 часова по одељењу и обухватиће све ученике.

У комбинованим одељењима програм слободних активности реализоваће се по одељењу, а садржаје ће одељењске старешине остварити у оквиру одељењске заједнице. Ученици од 4. до 8. разреда ће се опредељивати за одређене слободне активности организовањем у интересне колективе - секције по областима слободне активности.

Садржаји рада слободне активности од 1. до 3. разреда узети су из: културно-уметничке и спортске области.

Садржај рада слободне активности од 4. до 8. разреда узети су из следећих области:
- културно-уметничке,

- научно-истраживачке,
- научно-техничко-проналазачко-радно-производно-саобраћајне-спортске

Конкретне програме, наставници - носиоци слободних активности разрадиће и донети у зависности од интересовања, склоности и способности ученика и они су саставни део програма.

Ове активности организоваћемо по договору са ученицима, а према њиховим интересовањима, афинитетима и жељама.

План ових активности биће, у зависности од потреба и околности, коригован.

Место и време реализације ових часова биће различити (учионица, парк, двориште, музеј, позориште...)

Циљеви:

Посебни циљеви слободних активности су: формирање самосталне, стваралачке личности ученика и то развијањем и неговањем њихове радозналости, креативности и отворености према новим појмовима; подстицање истраживачког духа, стрпљења и истрајности у раду; неговање правилног односа према члановима колектива (тима, групе); развијање одговорности и жеље да се успе у замишљеном и др.

Задачи:

Развијање смисла за драмски израз. Поступно и систематско упознавање са драмском и позоришном уметности. Упућивање талентованих ученика у технику глуме. Развијање језичког осећаја за изражајно читање, рецитоване и казивање одломака. Поступно и систематско упућивање у разне врсте уметничког говора, неговање говорне способности ученика.

Неговање и развијање оригиналног стваралаштва. Развијање интересовања за посебно одобрене књижевне врсте. Неговање писане речи као могућности исказивања осећања. Богаћење речника, сликовитост израза, неговање читалачке културе и такмичарског духа. Развијање сарадње са младим ствараоцима и осећање задовољства за свој али и успех других.

Неговање смисла и љубави према колективном раду. Развијање потребе за саморадом. Развијање љубави према природи, биљкама, појавама и променама у природи. Подстицање интересовања за уочавање, праћење и проучавање одређених природних појава. Неговање потребе бележења уочених промена и могућности доказивања истих. Проширивање основних знања о биљкама у окружењу. Развијање свести о потреби чувања алата и прибора за рад и хигијенско-техничкој заштити при раду. Уочавање и праћење зависности вегетације од врсте тла и климатских услова. Ближе упознавање животињског света краја.

Певање у хору и развијање осећаја за колективно музицирање. Стварање активних слушалаца и љубитеља музике. У оквиру индивидуалних способности развијати слободно, музичко изражавање. Продубљивање музичке културе и стваралаштва. Развијање љубави према културној баштини нашег народа.

Развијање индивидуалних ликовних способности и могућности ученика. Неговање смисла за уређење ходника, учионице, дворишта. Развијање прецизности и спретности у раду. Подстицање маште и креативности.

Развијање љубави према књизи и чувању књиге, као и склоности за читање. Навикавање ученика да се у раду служе допунском литературом. Упознати функцију библиотеке као културне установе. Поступно и систематско упознавање ученика са развојем библиотекарства. Скупљање старих књига и њихово одржавање. Извођење акције „Месец дана књиге“ и др.

СЛОБОДНЕ/ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ - ПРВИ РАЗРЕД

Р. Бр.	Садржај	време	Средства	Манифестације
1.	Упознајмо се мало боље	IX		Полазак у школу
2.	Ево шта ја знам да направим	IX	Глинамол,пластелин	Полазак у школу
3.	Дружмо се и играмо	IX	Школско двориште	Полазак у школу
4.	Играм, певам, имитирам	IX	По избору	Полазак у школу
5.	Прослављамо...	X	ЦД плејер,компакт диск	Дечја недеља
6.	Моја омиљена песма	X	ЦД плејер,компакт диск	Пријем у Дечји савез
7.	Јесен у мом селу/граду	X	Шетња селом/градом	
8.	Јесен нам је дала – колаж од лишћа	X	лишће, лепак, блок	Уређ. одељењ.паноа
9.	Пратимо промене у природи	X	Хамер, прибор	Зидне новине
10.	Загонетке, одгонетке	XI	Збирка загонетки	
11.	Моја учионица	XI	Свеске и оловке	Уређ. учионице
12.	Одељењски квиз	XI	Припрем. материјал	
13.	Чисто око школе-много нам је боље	XI	прибор за рад	Уређ.шк.дворишта
14.	Говоримо стихове	XII	Избор текстова	Нова година
15.	Учимо да глумимо	XII	Избор драм.текстова	Нова година
16.	Правимо Новогодишње поклоне	XII	хамер, колаж	Нова година
17.	Наша приредба	XII	Прип.програм	Нова година
18.	Истражујемо о Светом Сави	I	Дечја штампа, књиге	Свети Сава
19.	Игре на снегу су право дружење	I	опрема	игре на снегу
20.	Победиће мој тим	II	Спортски реквизити	
21.	Цепкам, сецкам, лепим	II	хамер, маказе, лепак	Уређење простора
22.	Припремам изненађење за моју маму	II	Избор текстова	Приредба за Дан жена
23.	Ја овако глумим	II	драмски текстови	Приредба за Дан жена
24.	Слика за моју маму	III	Блок, боје	Дан жена
25.	Добро дошли драги гости	III	ЦД плејер, диск,	приредба
26.	Добродошлица пролећу	III	Креде у боји, маске	Дан планете Земље
27.	Наш школски пролећни карневал	III	Маске и костими	Дан планете Земље
28.	Уређујемо нашу учионицу	III	Цвеће, саксије ...	Дан планете Земље
29.	Априлијада	IV	разне анегдоте	Дан шале
30.	Забавна је математика	IV	Математичке игре	
31.	Ускршње радости	IV	Боје, јаја,папир, ...	Прослава Ускрса
32.	Игре у природи	V	реквизити	шетња до парка
33.	Шта знам о Десанки Максимовић	V	истраживање	Дан школе
34.	Припремамо изложбу	V	Радови ученика	Крај шк. године
35.	Припремамо приредбу	V	радови ученика	Крај шк. године
36.	Наша приредба	VI	Прип. програм	Крај шк. године

СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ - ДРУГИ РАЗРЕД

Р.Б	Садржај	вр	Средства	Манифестације
1.	Договор о раду	IX	Прибор за цртање и писање	Полазак у школу
2.	Рецитовање песама по избору	IX	Збирке песама	
3.	Читање непознатог текста	IX	Разни текстови	
4.	Боје јесени	IX	лишће, лепак, блок	
5.	Рецитовање песама о деци	X	Збирке песама	Дечја недеља
6.	Драматизација бајке "Бајка о рибару и рибици"	X	Драмски текстови	
7.	Боје у октобру	X	Плодови јесени	Уређење одељенских паноа
8.	Бројалице-музичка активност	X	ЦД плејер, компакт диск, збирке песама	
9.	"Дечја машта може свашта"	X	Свеске, оловке	Зидне новине
10.	Одређивање група за слободно извођење	XI	Разни реквизити	
11.	Прикупљање старих предмета	XI	Стари предмети	
12.	Изложба старих предмета	XI	Стари предмети	Трајна поставка старих предмета
13.	Позни јесењи дани	XI	прибор за рад	
14.	Час у библиотеци:Колико се познајемо и пошујемо	XII	Фонд библиотеке	
15.	Рецитовање песама о зими	XII	Дечји часописи	Зимске радости
16.	Зима-ликовна активност	XII	Прибор за цртање, блок	Одељењска прослава Нове године
17.	Новогодишње славље	XII	Припремљен програм	прослава
18.	Свети Сава-ликовна активност	I	Дечја штампа, књиге, иконе, слике	Светосавска приредба
19.	Зимска идила-ликовна активност	I	Прибор за цртање, блок	Зимске радости
20.	Свети Валентин/Свети Трифун	II	Разни материјал	прослава
21.	Литерарни радови слободна тема	II	Свеске, оловке	Зимске радости
22.	Организација слободног времена	II	Свеске, оловке	
23.	Крв живот значи-ликовна активност	II	Прибор за цртање, блок	конкурс
24.	Песме о мајци	III	Збирке песама	дечји радови
25.	Приредба за родитеље	III	ЦД плејер, компакт диск, збирке песама	приредба
26.	Боје пролећа	III	Свеске, оловке	Добродошлица пролећу
27.	Избор спортске активности за такмичење	III	Разни спортски реквизити	Добродошлица пролећу
28.	Израда зидних новина "Екологија"	IV	Продукти дечјег рада	Дан Планете Земље
29.	Драмски текстови	IV	Драмски текстови	
30.	Сценско извођење драмских текстова	IV	Драмски текстови	
31.	Покажи шта знаш	IV	ЦД плејер, компакт диск,	
32.	Писање одељенског састава на тему Школа	V	Хамер, прибор	Дан школе
33.	Сређивање паноа поводом Дана школе	V	Дечји радови	Дан школе
34.	Покажи шта знаш-драмско-рецитаторска	V	Продукти рада ученика	Избор радова за одељенски пано
35.	Покажи шта знаш	V	радови ученика	Избор радова за одељенски пано
36.	Наши резултати у слободним активностима	VI	Анкетни листић	

СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ - ТРЕЋИ РАЗРЕД

Р.б	Садржај	вр	Средства	Манифестације
1.	Дружење и игра	IX	ЦД плејер, потребни реквизити	
2.	Дружење у игри: рачунање	IX	свеска, оловке, књиге	
3.	Поновимо старе песме и игре	IX	ЦД плејер, компакт диск, пот. реквизити	
4.	Певајмо по избору	IX	ЦД плејер, компакт диск, пот. реквизити	
5.	Играмо се и стварамо- деца су украс света	X	Музичка збирка, синтисајзер	Дечја недеља-приредба
6.	Израда и избор литерарних и ликовних радова за одељенски пано	X	радови ученика	
7.	Јесен слика лишћем- колаж	X	лишће, лепак, блок	Уређење одељенских паноа
8.	Наша сазнања о Вуку Караџићу	X	Вукова збирка	Зидне новине
9.	Певање, свирање и скупљање народних игара	X	инструменти	
10.	Водимо календар природе	XI	Хамер, прибор	Зидне новине
11.	Позна јесен на мојим радовима	XI	дечји радови	зидне новине
12.	У школској библиотеци	XI	књиге	
13.	Уређујемо школско двориште	XI	прибор за рад	чишћење дворишта
14.	Танграм- размрдајмо вијуге	XII	танграм	
15.	У здравом телу- здрав дух	XII	часопис о здрављу	
16.	Рецитације о Новој години и дечјим радостима	XII	збирке песама	Одељењска прослава Нове године
17.	Правимо Новогодишње поклоне	XII	хамер, клокаж	
18.	Читамо анегдоте и стихове о Светом Сави	I	Дечја штампа, књиге, иконе, слике	Светосавска приредба
19.	Позив на плес	I	ЦД плејер, компакт диск	
20.	Шта смо могли боље – анализа слободних активности	II	Радови ученика и извештај	
21.	Игре на снегу су право дружење	II	санке	игре на снегу у шк. дворишту
22.	Цртање, резање и састављање разних фигура	II	хамер, маказе, лепак	
23.	Драмски текст по избору ученика	II	драмски текстови	мала позорница
24.	Пишемо о мајци	III	свеска и прибор за писање	дечји радови
25.	Осми март	III	ЦД плејер, компакт диск, збирке песама	приредба
26.	Вежбамо изражајно рецитовање	III	збирка песама	
27.	Бирамо најбоље рецитаторе	III	дечје песме	
28.	Априлске шале	IV	разне анегдоте	
29.	Шарамо ускршње јаје	IV	јаја, боје	Ускршња распродаја
30.	Глумимо, имитирамо, играмо	IV	текстови	
31.	Весели час	IV	ЦД плејер, компакт диск,	Дечји рођендан- прослава
32.	Игре у природи	V	реквизити	шетња до оближњег парка
33.	Избор најбољих стихова о Десанки Максимовић	V	Свеске и оловке	Дан школе
34.	Избор најбољих ликовних радова	V	Радови ученика	Избор радова за одељенски пано
35.	Највише волим да...	V	радови ученика	
36.	Колико сам се исказао у овој школској години	VI	Анкетни листић	

СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ - ЧЕТВТИ РАЗРЕД

Р.Б	Садржај	вр	Средства	Манифестације
1.	Дружење и игра	IX	ЦД плејер, потребни реквизити	
2.	Дружење у игри: рачунање	IX	свеска, оловке, књиге	
3.	Поновимо старе песме и игре	IX	ЦД плејер, компакт диск, пот. реквизити	
4.	Певајмо по избору	IX	ЦД плејер, компакт диск, пот. реквизити	
5.	Играмо се и стварамо – деца су украс света	X	Музичка збирка, синтисајзер	Дечја недеља-приредба
6.	Израда и избор литерарних и ликовних радова за одељенски пано	X	радови ученика	
7.	Јесен слика лишћем - колаж	X	лишће, лепак, блок	уређење одељенских паноа
8.	Наша сазнања о Вуку Караџићу	X	Вукова збирка	зидне новине
9.	Певање, свирање и скупљање нар. игара	X	инструменти	
10.	Водимо календар природе	XI	хамер, прибор	зидне новине
11.	Позна јесен на мојим радовима	XI	дечји радови	зидне новине
12.	У школској библиотеци	XI	књиге	
13.	Уређујемо школско двориште	XI	прибор за рад	чишћење дворишта
14.	Танграм – размрдајмо вијуге	XII	танграм	
15.	У здравом телу – здрав дух	XII	часопис о здрављу	
16.	Рецитације о Новој години и дечјим радостима	XII	збирке песама	одељењска прослава Нове године
17.	Правимо Новогодишње поклоне	XII	хамер, кпокаж	
18.	Шта смо могли боље – анализа слободних активности	I	радови ученика и извештај	
19.	Позив на плес	I	ЦД плејер, компакт диск	
20.	Читамо анегдоте и стихове о Светом Сави	II	Радови ученика и извештај Дечја штампа, књиге, иконе, слике	Светосавска приредба
21.	Игре на снегу су право дружење	II	санке	игренаснегу у шк. дворишту
22.	Цртање, резање и састављање разних фигура	II	хамер, маказе, лепак	
23.	Драмски текст по избору ученика	II	драмскитекстови	малапозорница
24.	Пишемо о мајци	III	свеска и приборзаписање	дечји радови
25.	Осми март	III	ЦД плејер, компакт диск, збирке песама	приредба
26.	Вежбамо изражајно рецитовање	III	збиркапесама	
27.	Бирамо најбоље рецитаторе	III	дечјепесме	
28.	Априлске шале	IV	разнеанегдоте	
29.	Шарамо ускршње јаје	IV	јаја, боје	Ускршњараспродаја
30.	Глумимо, имитирамо, играмо	IV	текстови	
31.	Весели час	IV	ЦД плејер, компакт диск,	Дечјирођендан-прослава
32.	Игре у природи	V	реквизити	шетња
33.	Избор најбољих стихова о Десанки Максимовић	V	Свеске и оловке	Дан школе
34.	Избор најбољих ликовних радова	V	Радови ученика	Избор радова за одељенски пано
35.	Највише волим да...	V	радовиученика	
36.	Колико сам се исказао у овој школској години	VI	Анкетни листић	

ШКОЛСКЕ СЕКЦИЈЕ

Рад секција заснива се на испитивању потреба и заинтересованости ученика за одређене садржаје сваке школске године. Сваки ученик у складу са својим могућностима, жељама и интересовањима може узети учешће у различитим облицима слободних активности.

У наредној школској години биће организоване следеће школске секције:

1. Драмска секција – учитељи 3. и 4. разреда
2. Рецитаторска секција – учитељи 3. и 4. разреда
3. Литерарна секција – учитељи 3. и 4. разреда
4. Хор млађих разреда – Сениша Стаменковић, *наставник музичке културе*
5. Библиотечка секција – Маја Миленковић, *професор енглеског језика*

ДРАМСКА СЕКЦИЈА

Р.б	Садржај	вр	Средства	Манифестације
1.	Добродошли прваци – приредба	IX	ЦД плејер, позорница радови ученика, слике, књиге	Дочек првака - приредба
2.	Формирање секције и договор о раду; Избор текстова и подела задужења поводом наступа у Дечјој недељи	IX	свеска, оловке, књиге	
3.	Понашање на сцени и читачка проба	IX	књиге - текстови	
4.	Израда сценарија програма и проба	IX	ЦД плејер, сценарио	
5.	Поздрав прваку- програм поводом Дечје недеље	X	ЦД плејер, позорница, костими, радови ученика, слике, Дечја штампа, књиге	Дечја недеља - приредба
6.	Глумимо, имитирамо – Представи се	X	текст по избору ученика	
7.	Вежбе дикције	X	научени текстови	
8.	Имитација и њена важност у глуми	X		
9.	Сцена, сценски покрет	X		
10.	Пантомима и гестикулација	XI		
11.	Избор програма за Нову годину	XI	изабрани текстови	
12.	Вежбање програма за Нову годину	XI	изабрани текстови	
13.	Увежбавање Новогодишњег програма	XI	изабрани текстови	
14.	Читачке пробе и избор костима	XII	изабрани текстови, костими	
15.	Проба програма и постављање сценографије	XII	изабрани текстови, сценарио	
16.	Значај избора музике и проба програма	XII	изабрани текстови, ЦД плејер, компакт диск	
17.	Проба програма уз музичку пратњу	XII	изабрани текстови ЦД плејер, компакт диск	
18.	Срећна вам ова година Нова – извођење програма	I	радови ученика, слике, књиге, ЦД плејер, компакт диск, костими	Новогодишња прослава млађих разреда
19.	Проба програма поводом Светог Саве	I	изабрани текстови, ЦД плејер, компакт диск	
20.	Свети Сава – школска слава- извођење	II	радови ученика, слике Дечја штампа, књиге, ЦД плејер, компакт диск	Школска прослава Светог Саве

21.	Како постићи изражајност у казивању и избор текстова и сценарија за осмомартовску приредбу	II	изабрани текстови	
22.	Подела задужења за приредбу	II	изабрани текстови,	
23.	Проба програма поводом Осмог марта	II	изабрани текстови, ЦД плејер, компакт диск	
24.	Припрема сцене и проба програма	III	изабрани текстови , ЦД плејер, компакт диск	
25.	Најлепша мама на свету – извођење програма	III	радови ученика, слике Дечја штампа, књиге, ЦД плејер, компакт диск	Осмомартовска приредба млађих разреда
26.	Избор текстова за „Априлијаду“	III	збирке песама	
27.	Проба програма и избор текстова за Ускрс	III	дечје песме, текстови	
28.	Реализација Ускршњег програма	IV	радови ученика, слике Дечја штампа, књиге, јаја и пригодна сцена	Приредба за Ускрс
29.	Драматизација прозног текста и израда сценарија	IV	пригодни текстови	
30.	Подела задужења за приредбу поводом Дана школе	IV	песме и текстови	
31.	Пробадрамских текстова поводом Дана школе	IV	песме и текстови, ЦД плејер, компакт диск	
32.	Дан школе – приредба	V	радови ученика, слике Дечја штампа, књиге, ЦД плејер, компакт диск	Школска приредба
33.	Избор програма и припрема сценографске за крај школске године	V	изабрани текстови,	
34.	Читачка проба програма за крај школске године	V	изабрани текстови,	
35.	Шта смо све урадили током ове школске године ; Такмичење у имитацијама	V	текстови које смо користили	
36.	Реализација програма за крај школске године	VI	радови ученика, слике, књиге, ЦД плејер, компакт диск	Приредба за испраћај четвртака

РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА

Р.б	Садржај	вр	Средства	Манифестације
1.	Добродошли прваци – приредба	IX	радови ученика, слике, књиге, ЦД плејер, позорница	Дочек првака - приредба
2.	Рецитовање песама из претходних разреда; Уводни час – договор о раду	IX	свеска, оловка	
3.	Рецитовање песме „Мајка Јову у ружи родила“	IX	текстови песама, ЦД плејер, компакт диск	
4.	Изражајно читање нових песама	IX	текстови песама	
5.	Рецитовање поводом Дечје недеље	X	радови ученика, слике Дечја штампа, књиге, музич. збирка, синтисајзер	Дечја недеља - приредба
6.	Рецитовање песме „Хајде да растемо“ Љ. Ршумовића	X	текст песме	
7.	Ми као песници	X	свеске ученика	

8.	Проба рецитала – Живот и рад Вука Караџића	X	Вукова збирка	
9.	Рецитал – Живот и рад Вука Караџића	X	Вукова збирка	
10.	Шта смо могли боље – критички осврт на рецитовање	XI		
11.	Изражајно читање народних песама	XI	текстови песама	
12.	Рецитовање песме „Тајна“ М. Антића	XI	збирка песама М. Антића	
13.	Изражајно казивање песама по избору ученика	XI	текстови песама	
14.	Избор и подела рецитација за такмичење „Песнице народа мог“	XII	текстови песама	
15.	Припрема програма за Нову годину	XII	текстови песама	
16.	Значај избора музике и проба програма	XII	текстови песама	
17.	Проба програма уз музичку пратњу	XII	текстови песама, ЦД плејер, компакт диск	
18.	Срећна вам ова година Нова – извођење програма	I	радови ученика, слике Дечја штампа, књиге, ЦД плејер, компакт диск	Новогодишња прослава млађих разреда
19.	Припрема рецитала поводом школске славе Светог Саве	I	текстови песама	
20.	Приредба Свети Сава – школска слава	II	радови ученика, слике Дечја штампа, књиге, ЦД плејер, компакт диск	Школска прослава Светог Саве
21.	Проба рецитација за такмичење рецитатора	II	текстови песама	
22.	Подела рецитација поводом Осмог марта – Дана жена	II	текстови песама	
23.	Проба програма поводом Осмог марта	II	текстови песама	
24.	Припрема сцене и проба програма	III	текстови песама, сцена	
25.	Најлепша мама на свету – извођење програма	III	ЦД плејер, компакт диск, радови ученика, слике Дечја штампа, књиге	Осмомартовска приредба млађих разреда
26.	Јесмо ли могли боље и више - Утисци о протеклом такмичењу рецитатора	III		
27.	Априлске шале - Рецитовање шaljивих народних песама	III	дечје песме	
28.	Шарене се јаја – дошао је Ускрс - Реализација програма	IV	радови ученика, слике Дечја штампа, књиге, ЦД плејер, компакт диск	Приредба за Ускрс
29.	Подела рецитала поводом Дана школе	IV	текстови песама	
30.	Проба рецитала поводом Дана школе	IV	текстови песама	
31.	Мај крај сваке чесме пише цветне песме- ми као песници - проба	IV	текстови песама, ЦД плејер, компакт диск,	
32.	Дан школе – приредба	V	радови ученика, слике Дечја штампа, књиге, ЦД плејер, компакт диск	Школска приредба
33.	Подела рецитала за завршну приредбу	V	текстови песама	
34.	Проба рецитала	V	текстови песама	
35.	Заједничка проба; Избор најуспешнијег рецитатора сваког разреда и рецитатора секције	V	текстови песама	
36.	Приредба за крај	VI	радови ученика, слике Дечја штампа, књиге, ЦД плејер, компакт диск	Приредба за испраћај четвртака

ЛИТЕРАРНА СЕКЦИЈА

Р.б	Садржај	вр	Средства	Манифестације
1.	Формирање секције и избор руководства	IX		
2.	Доношење плана рада секције	IX	свеска, оловке,	
3.	Основни појмови правилног писменог изражавања	IX	граматичка и правописна правила	
4.	Припрема прозних радова и поезије поводом „Дечје недеље“	IX	свеске	зидне новине
5.	Јавни наступ поводом „Дечје недеље“	X	музичка збирка, синтисајзер	Дечја недеља-приредба
6.	Главни елементи успешног писања прозе	X	правила за писање	
7.	Главни елементи успешног писања поезије	X	правила за писање	
8.	Како се пишу бајке	X	правила за писање	избор радова за зидне новине
9.	Пишемо нашу бајку	X	свеске, Дечја штампа, књиге, слике	избор радова за зидне новине
10.	Анализа написаних бајки	XI	свеске, Дечја штампа, књиге, иконе, слике	избор радова за зидне новине
11.	Анализа написаних бајки	XI	свеске, Дечја штампа, књиге, слике	избор радова за зидне новине
12.	Посета библиотеци	XII	књиге и часописи	
13.	Књига је највернији друг	XII	књиге и часописи	
14.	Пишемо саставе и песме о зими и зимским радостима	XI	свеске, папир А4	
15.	Пишемо саставе и песме о Новој години	XI	свеске, папир А4	
16.	Зимске и новогодишње радости	XII	свеске, папир А4, лепак, маказе, бојице, фломастери, украсни папир, ...	зидне новине
17.	Избор најуспешнијих литерарних радова ученика другог и трећег разреда у протеклом полугодишту	XII	свеске, панои	зидне новине
18.	Избор најуспешнијих литерарних радова ученика четвртог разреда у протеклом полугодишту	I	свеске, панои	зидне новине
19.	Писање прозних радова и поезије поводом Светог Саве	I	свеске, Дечја штампа, књиге, слике	зидне новине
20.	Јавни наступ на Светосавскј прослави	II	радови ученика, слике Дечја штампа, књиге, ЦД плејер, компакт диск	Светосавска приредба
21.	Пишемо песме о пролећу	II	свеске, Дечја штампа, књиге, слике	избор радова за зидне новине
22.	Описујемо пролеће – прозни радови	II	свеске, Дечја штампа, књиге, слике	избор радова за зидне новине
23.	Пишемо песме мамама	II	свеске, Дечја штампа, књиге, слике	избор радова за зидне новине
24.	Анализа и избор најуспешнијих радова	III	свеска	
25.	Учешће на школској приредби поводом осмог марта	III	радови ученика, слике Дечја штампа, књиге, ЦД плејер, компакт диск	приредба
26.	Како се пишу драмски текстови	III	свеске, Дечја штампа, књиге, слике	
27.	Правимо драмски текст	III	свеске, Дечја штампа, књиге, слике	избор радова за зидне новине

28.	Правимо драмски текст	IV	свеске, Дечја штампа, књиге, слике	избор радова за зидне новине
29.	Анализирамо и коригујемо написани драмски текст	IV	свеске	
30.	Писање прозних и поетских радова у част Дана школе	IV	свеске, Дечја штампа, књиге, слике	зидне новине
31.	Анализа радова са темом „Школа“	IV	свеске,	
32.	Јавни наступ поводом Дана школе	V	радови ученика, слике Дечја штампа, књиге, ЦД плејер, компакт диск	Приредба за Дан школе
33.	Пишемо драмске текстове	V	Свеске и оловке	избор радова за зидне новине
34.	Анализирамо и коригујемо написани драмски текст	V	радови ученика	
35.	Наша машта може свашта – пишемо по сопственом избору	V	радови ученика	
36.	Анализа рада секције	VI	Анкетни листић	

БИБЛИОТЕЧКА СЕКЦИЈА

Библиотечка секција у нашој школи настала је као место окупљања ученика који воле да читају и посећују библиотеку, заинтересовани су за књиге и креативан рад везан за читање. Полазећи од тога као основне идеје формира се библиотечка секција чији су чланови, за сада, ученици трећег, четвртог и петог разреда. Међутим, рад са ученицима у библиотечкој секцији превазилази читање и укључује разноврсне активности и израду радова којима ученици испољавају своју креативност, мишљења и ставове.

Библиотечка секција има значајну улогу у васпитању и образовању ученика, јер их навикава на самосталан рад, развија љубав према књизи и читању, подстиче индивидуалну креативност и способност мишљења, негује колективизам и стваралачке способности ученика.

Обзиром да библиотечка секција у нашој школи за чланове има ученике млађих разреда, сви они чине једну групу. Пошто једни другима одговарају по узрасту, ученици трећег и четвртог разреда заједнички учествују у свим активностима. Ученици петог разреда чине посебну групу. То су бивши чланови библиотечке секције који повремено учествују у појединим активностима секције.

Програм рада библиотечке секције обухвата следеће садржаје:

- Упознавање ученика са врстама књига (збирке песама, збирке прича/ бајки, романи...)
- Упознавање ученика са организацијом библиотеке, распоредом књига и сл.
- Санирање поцепаних књига
- Приређивање тематских изложби
- Обележавање важних датума, празника и сл.
- Израда паноа, тематских или за обележавање важних датума, празника и сл.
- Организовање акција прикупљања књига за школску библиотеку
- Израда радова за учешће на такмичењима, смотрема и сл.
- Разговор о прочитаним књигама
- Вежбање изражајног читања
- Писање песама, кратких састава.

Постоји још доста конкретних активности које се реализују у оквиру библиотечке секције, у зависности од тренутних догађаја и прилика у школи.

Најважније је да су ученици мотивисани да кроз учешће у раду библиотечке секције оживљавају своје идеје, читањем откривају нове ствари и долазе до нових сазнања која деле са својим родитељима, друговима. Тако библиотека постаје вољенија и посећенија, а ученицима заузврат остаје љубав према књизи и креативном стварању.

ХОР МЛАЂИХ РАЗРЕДА

СЕПТЕМБАР

Аудиција и избор певача за хор.

Разврставање певача према гласовним могућностима.

Дисање и атака тона.

Распевавање на задатим мотивима.

Обнављање раније обрађених песама и припрема за Дан школе.

Химна школе

Боже правде

ОКТОБАР

Припрема програма за Дан школе.

Драги бато - канон

Тихо ноћи - народна

НОВЕМБАР

Ој, јесењске дуге ноћи - народна

Вуче, вуче бубо лења

Деца су украс света

ДЕЦЕМБАР

Неки нови клинци - Ђ. Балашевић

Срећна нова година

Црвен фесић - народна

ЈАНУАР

Химна Св. Сави

Припрема програма за светосавску академију

ФЕБРУАР

Задата композиција за такмичење хорова

Дона нобис пацем - канон

Тебе појем - духовна

МАРТ

Задата композиција за такмичење хорова

Деца су украс света

Заклео се бумбар

АПРИЛ

Задата композиција за такмичење хорова

Многа ја љета - духовна

Браћу не доносе роде

МАЈ

Задата композиција за такмичење хорова

Такмичење хорова на окружном нивоу (од 10.-15. маја)

Републичко такмичење хорова у Вршцу (од 20.-25. маја)

ЈУН

Припрема програма за приредбу поводом пријема ученика у 1. разред.

Ишли смо у Африку

Другарство

Школа зове

Задужени наставник за реализацију часова хора у млађим разредима је Сениша Стаменковић.

XI ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Школа у сарадњи са установама за професионалну оријентацију помаже родитељима, односно другим законским заступницима и ученицима у избору средње школе и занимања, према склоностима и способностима ученика и у том циљу прати њихов развој и информише их о карактеру и условима рада појединих занимања.

Ради праћења индивидуалних склоности ученика и пружања помоћи ученицима и њиховим родитељима, односно другим законским заступницима у избору средње школе и занимања, школа формира тим за професионалну оријентацију, у чијем саставу су стручни сарадници и наставници. Тим за професионалну оријентацију реализује програм професионалне оријентације за ученике седмог и осмог разреда.

Основни циљ професионалне оријентације је упознавање ученика са светом занимања, упознавање са различитим пословима и професијама у којим се ти послови обављају и развијање свести код ученика о личним склоностима и интересовањима и способностима за бављење одређеним пословима и занимањима. Реализује се кроз различите садржаје у оквиру редовне и додатне наставе, слободне активности, посете, наставу у природи, излете и екскурзије. Крајњи циљ је да се ученици добро процене своје способности и интересовања, стекну правилан став о радном ангажовању и оспособе да самостално одаберу наставак школовања.

Интензиве активности у овој области ради се са ученицима седмог и нарочито осмог разреда и оне су наведене у Школском програму за други циклус основног образовања и васпитања.

Наша школа је новембра 2011.г. ушла у пројекат „Професионалне оријентације на прелазу у средњу школу“. Трочлани тим школе (директор школе, педагог, социолог) завршио је обуку за имплементацију професионалне оријентације у Центру за стручно усавршавање у Лесковцу.

XII ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА

Брига о здрављу ученика заузима једно од кључних места у раду Школе. Од школске 2017/2018.г. у оквиру предмета физико васпитање уведено је здравствено васпитање у првом и петом разреду, а од школске 2018/2019.г. и у другом и шестом разреду. Брига о здрављу прожима се у редовној настави многих предмета / Свет око нас, Природа и друштво, Биологија, Географија, Хемија, Физичко и здравствено васпитање /, у часовима одељењског старешине.а представници При реализацији овог програма ангажовани су и представници неких институција локалне средине. Пре свих ту су здравствене установе, Завод за јавно здравље, МУП-а. Циљ програма је друштвена и лична брига о здрављу сваког детета. Један од најважнијих циљева у области здравствене заштите је и развијање, код сваког ученика појединачно, свести о значају очувања личног здравља и значаја његовог активног односа према томе, као и развијање правилног односа према исхрани, слободном времену, боравку у природи, редовним консултацијама у здравственим службама и избегавању ризичних ситуација и понашања, која могу штетно утицати на њих.

Календар здравља

1. Национални дан борбе против пушења	31. јануар
2. Месец дана борбе против рака	март
3. Светски дан вода	22. март
4. Светски дан здравља	7. април
5. Недеља здравља уста и зуба	3. недеља маја
6. Светски дан без дуванског дима	31. мај
7. Светски дан заштите животне средине	5. јун
8. Светски дан срца	4. недеља септембра
9. Светски дан хране	16. октобар
10. Недеља имунизације у Европи	октобар
11. Светски дан борбе против сиде	1. децембар

Активности	Начин реализације	Носиоци реализације	Време
Систематски прегледи ученика у Дому здравља при упису у први разред и даље у 3, 5, 7. разреду, као и приликом уписа у средњу школу	обављање прегледа у здравственој установи у присуству родитеља	здравствене установе	октобар, новембар, април и мај
Вакцинација ученика	вакцинација у здравственој установи у присуству родитеља	здравствене установе	према календару здравствен
Стоматолошки преглед	обављени систематски прегледи зуба	Стоматолог ДЗ	током године

Предавања службе Дома здравља: од личне хигијене, преко здраве исхране, промена у пубертету до бављења спортом и заштите од алкохола, дувана и психоактивних супстанци	предавање у сваком одељењу од 5 до 8 разреда, према плану службе	служба Дома здравља	према плану Дома здравља
Предавање о болестима зависности Завода за јавно здравље	демонстрација	одељењске старешине	према календару Завода
Обележавање значајних датума везаних за здравствену превенцију	часови одељењског старешине	ОС, предметни наставници	током године
Реализација акције – Дан здраве исхране	укључивање свих ученика	наставници биологије, хемије	у првом полугодишту
Бављење спортом - сви часови физичког васпитања, часови спортских секција, боравак на настви у природи и излету, недеље спорта, наставак активности пројекта Здравно растимо	часови физичког васпитања, секција, такмичења у овој области, турнира, излета и екскурзија	наставници физичког васпитања и одељењске старешине	током године на свим наведеним садржајима

XIII ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА

Школа у сарадњи са надлежним установама брине о социјалној заштити, посебно ученика из осетљивих друштвених група, на основу програма социјалне заштите.

Уколико је потребно школа организује прикупљање средстава за ове сврхе кроз акције школског спорта, волонтирања и других добротворних акција.

Социјално функционисање ученика обухвата како позитивна понашања (социјалну компетенцију), тако и негативна, антисоцијална понашања. И једно и друго имају важне импликације за постигнуће и прилагођеност ученика захтевима школе. Позитивна (просоцијална) понашања су најчешће повезана са школским успехом, прихватањем од стране вршњака и добрим односима са наставницима.

Супротно, антисоцијално понашање је најчешће праћено неуспехом, лошим односима са вршњацима и одраслима.

Школа може бити важан фактор раног откривања ученика са проблематичним понашањем, унапређења процене понашања ученика и усклађивања процена са интервенцијама у сврху унапређивања социјалног и емоционалног развоја ученика. На основу систематског и континуираног праћења и анализе социоекономских прилика ученика, предлажу се и предузимају превентивне мере чији је циљ да предупреду и рано открију негативне појаве и проблеме.

Усклађивањем односа ученика, школе, породице шире социјалне средине тежи се успешности ученика у образовно-васпитном процесу и бољој социјалној интеграцији.

Циљ:

Основни циљ социјалне заштите је социјални развој ученика и њихово друштвено сазревање.

Посебни циљеви:

1. Социјални развој ученика промовисањем и подстицањем позитивних (просоцијалних) облика понашања
2. Социјални развој ученика превазилажењем негативних (антисоцијалних) видова понашања

Актери у школи: одељењске старешине, предметни наставници, стручни сарадници у сарадњи са родитељима ученика, друштвеним институцијама и осталим факторима у друштву треба да остварују важне задатке на социјалном плану. Раде на хуманизацији и стварању једнаких и оптималних услова за све ученике.

Активности	Носиоци активности	Начин	Место	Циљ активности
Упознавање ученика (успех, мотивација, интересовања...)	ОС, наставник стручни сарадник	посматрање разговор праћење	редовни час, час ОС, ваннаставне активности, родитељски састанак	Приступ ученику као индивидуи
Упознавање породичних прилика ученика (СЕС ученика)	ОС, стручни сарадник	анкетирање посматрање разговор	посматрање разговор посете домовима	Сагледавање социјалног миљеа у којем ученик живи
Социометријски статус ученика у одељењу (популарност, прихваћеност од вршњака)	ОС, социолог	социометријска испитивања посматрање разговор	Час ОС	Сагледавање места ученика у школском колективу
Функционисање ученичког колектива	ОС, стручни сарадник	посматрање разговор праћење	редовни час час ОС ваннаставне активностима акције исл.	Стање самог одељења као колектива
Успех и промовисање успеха	Тим за подршку, сви актери школског живота	праћење оцењивање посматрање	успех и резултати учења такмичења акције	мотивисање ученика
Коришћење слободног времена	ОС, стручни сарадници наставници	разговор примери модели	редовни час час ОС ваннаставне активностима акције исл.	Квалитетан, испуњен живот
Ваннаставне активности	наставници	Учешће у активностима	часови СА	Развијање склоности, интересовања
Развијање позитивних вредности	Тим за подршку, сви актери школског живота	разговор примери добре праксе модели	редовни час час ОС час ГВ ваннаставне активности	Стварање атмосфере толеранције, разумевања, поштовања других...
Осетљиве групе	ОС, стручни сарадник, Тим за подршку ученицима	разговор примери добре праксе радионице	час ОС час ГВ	Стварање атмосфере толеранције, разумевања, поштовања различитости Укључивање свих колектив
Однос полова	наставници, ОС, стручни сарадници	разговор радионице	час ОС час ГВ	Стварање атмосфере толеранције, разумевања, поштовања других...

Хуманитарне акције	наставници, ОС, стручни сарадници	организовање акција, учешће у њима	акције	Развијање емпатије, бриге за друге
Уочавање проблематичног понашања	наставници, ОС, стручни сарадници, Тим за заштиту од насиља	разговор анкетирање посматрање	часови школски одмори пут од и до школе	Предупредити непожељно понашање
Фактори неуспеха ученика	наставници, ОС, стручни сарадници, Тим за подршку	разговор анкетирање посматрање истраживања	стручна већа НВ ОВ састанак Тима	Побољшање успеха ученика деловањем на спољне факторе који га условљавају
Лоши односи са вршњацима	наставници, ОС, стручни сарадници	разговор анкетирање посматрање	часови школски одмори пут од и до школе	Превенција непожељног понашања и развијање пожељног
Лоша сарадња са одраслима (наставницима, родитељима...)	наставници, ОС, стручни сарадници, Савет родитеља, Ученички парламент	разговор анкетирање посматрање	стручна већа НВ ОВ Састанци Тимова	Превенција непожељног понашања и развијање пожељног
Предлози за решавање проблема	наставници, ОС, стручни сарадници, Тим, Савет родитеља, Ученички парламент	разговор договор	стручна већа НВ ОВ састанци Тимова, Парламента Родитељски састанци	Превазилажење непожељног понашања, развијање пожељног

*Садржаји који испуњавају ове циљеве и задатке налазе се у плановима рада ОС, наставника ГВ, стручних сарадника школе, Ученичког парламента, Савета родитеља, Тима за подршку, Тима за заштиту ученика од насиља.

XIV ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Заштита животне средине обухвата активности усмерене на развој еколошке свести, као и очување природних ресурса.

Очување природних ресурса обухвата и упознавање са коришћењем и рационалном употребом тих ресурса у области енергетике.

Школа доприноси заштити животне средине остваривањем програма заштите животне средине – локалним еколошким акцијама, заједничким активностима школе, родитеља, односно старатеља и јединице локалне самоуправе у анализи стања животне средине и акција за заштиту животне средине у складу са законом.

У оквиру овог програма ученици се информишу о значају очувања животне средине, са посебним освртом на њихов лични допринос и ангажовање у реализацију акција на нивоу школе и локалне заједнице. На часовима одељењског старешине у свим узрастима обрађују се одређене теме. Посебне активности реализују наставници биологије у редовној настави, изборној настави и у раду еколошке секције.

У редовној настави приликом обраде пригодних тема на часовима географије, физике, хемије, технике и технологије/техничког и информатичког образовања, ученици ће добити информације о загађивачима ваздуха, глобалном отопљавању, променама у клими и њиховом утицају на живот на планети, значају одрживе енергије, значају селекције и рециклаже отпада, заштити вода, шума, утицају отпада, посебно пластике, на животну средину, опасности од пожара и поплава.

Активност	Носиоци активности	Време реализације	Очекивани резултати
Оснивање еколошког покрета	Учитељи, одељенске старешине	2. недеља септембра	Заинтересованост ученика и наставника
Израда програма рада покрета	Стручна већа, руководство	3. недеља септембра	Израда реалног и остварљивог плана
Усвајање програма рада покрета	Чланови покрета	4. недеља септембра	Усвојен програм рада
Едукација (трибине, радионице)	Стручна већа, руководство	Од октобра до маја	Подигнута еколошка свест на виши ниво
Сарадња са локалном заједницом	Школски одбор, директор школе, ЈКП,	Од октобра до маја	Подигнута еколошка свест на виши ниво
Уређење парковских површина	Одељењске старешине, ЈКП	Континуирано током године	Уређене парковске површине
Израда пропагандног материјала и публикација	Учитељи, актив српског језика, ликовне културе	Континуирано током године	Грађани упознати са значајем очувања и уређења животне средине
Израда кутка живе природе (хол школе)	Чланови покрета, наставници, локална заједница	Март, април	Оплемењен хол школе кутком живе природе
Уређење ентеријера и екстеријера школе	Чланови покрета, наставници, помпћни радници,	Континуирано током године	Извршени радови на уређењу школе
Уређење радног простора (учионица, др. просторија)	Одељењске старешине, ученици, Савет родитеља	Континуирано током године	Оплемењен радни простор
Презентација резултата рада	Наставници информатике, руководство покрета,	Периодично током године, јун	Са активностима Покрета упознати: Савет родитеља, Наставничко веће, Школски одбор

XV ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Сарадња са локалном самоуправом реализује се на основу програма сарадње са локалном самоуправом. Школа прати и укључује се у дешавања на територији јединице локалне самоуправе и заједно са њеним представницима планира садржај и начин сарадње, нарочито о питањима од којих зависи развитак школе. Ова сарадња одвија се и на територији издвојених одељења. Као оснивач школе локална самоуправа значајно утиче на рад школе, а првенствено кроз различите облике финансирања, од свакодневног рада, до унапређења материјалнотехничких услова. Одељење за друштвене делатности, односно просветна инспекција прати рад школе, а такође и друге инспекцијске службе.

Ред број	Активности	Начин реализације	Носиоци активности	Време реализације
1.	Достављање извештаја о раду школе у претходној школској години	секретар школе доставља извештаје Општинској просветној инспекцији	директор, помоћник директора и стручни сарадници / припремају извештаје	15. септембар

2.	Достављање Годишњег плана рада школе за наредну годину и Школски програм /доноси се за 4 године /	секретар школе доставља планове Општинској просветној инспекцији	директор, помоћник директора и стручни сарадници / припремају планове	15.септембар
3.	Спискови ученика и наставника који имају право на месечне карте	секретар школе доставља спискове Општинској просветној инспекцији	ОС, наставници, секретар школе 7.септембар	7.септембар
4.	Израда финансијских извештаја и планова , рачуна, извода, потраживања школе, полугодишњих и годишњих извештаји	шеф рачуноводства доставља податке сектору за друштвене делатности	директор школе шеф рачуноводства	сваког месеца током године
5.	Избор представника локалне самоуправе у Школски одбор	секретар доставља захтев	Школски одбор, директор и секретар школе	када је потребно да се бира нови члан
6.	Учешће на пројектима за средства унапређења материјално-техничких услова рада		достављање потребне документације на конкурс	Током године
7.	Присуство раличитим састанцима везаним за рад школе	учешће директора, помоћника директора, шефа рачуноводства, секретара	директор, помоћник, шеф рачуноводства, секретар	Током године
8.	Присуство представника локалне самоуправе у неким активностима школе	пријем ученика 1.разреда, прослеле Дана школе, Светог Саве, посета делегација ван града школе и сл.	директор, помоћник директора, чланови Школског одбора	Током године
9.	Инспекцијски прегледи везани за припремљеност школе за рад и рад током године	обилазак инспектора	секретар школе, директор, помоћник стручни сарадници	Током године
10.	Сарадња са месним канцеларијама на чијим територијама се налази матична школа и издвојена одељења	разматрање проблема везаних за рад школе и решавање	директор, представници месних заједница	Током године

XVI ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Школа подстиче и негује партнерски однос са родитељима, односно другим законским заступницима ученика, заснован на принципима међусобног разумевања, поштовања и поверења.

Области, садржаји и облици сарадње са родитељима, односно другим законским заступницима деце и ученика, обухватају детаљно информисање, саветовање, укључивање у наставне, и остале активности школе и консултовање у доношењу одлука око безбедносних, наставних, организационих и финансијских питања, с циљем унапређивања квалитета образовања и васпитања, као и обезбеђивања свеобухватности и трајности васпитно-образовних утицаја. Ова сарадња се одвија кроз индивидуалне и групне разговоре, одељењске и повремене опште родитељске састанке, рад Савета родитеља школе и укључивање родитеља у разне културне, друштвене, хуманитарне спортске и пројектне активности. Родитељи имају своје представнике у Школском одбору, које бирају из чланова Савета родитеља школе. Савет родитеља школе бира се сваке школске године до 15.септембра, чине га по један представник сваког одељења школе и предшколских група. Годишњим планом рада прецизније се одређује рад Савета родитеља школе.

Ред број	Активности	Начин реализације	Носиоци активности	Време реализације
1.	Први родитељски састанци – информисање родитеља о изменама у законима и програмима, упознавање са календаром рада, распоредом часова, терминима за индивидуалне разговоре и избору дестинација за излете, екскурзије, избор родитеља за СР	родитељски састанци у одељењима	одељењске старешине	прва седмица септембра
2.	Родитељски састанци на којима се разматра успех одељења, васпитно-дисциплинске мере, реализација образовно-васпитног рада, такмичења, тестирања...	у одељењима	одељењске старешине	током године
3.	Учешће родитеља у избору уџбеника	информисање родитеља о избору уџбеника	Одељењске старешине Савет родитеља	март
4.	Избор агенција за реализацију излета и екскурзија	састанци представника родитеља	родитељи и одељењске старешине	септембар октобар
5.	Дан отворених врата	присуство часовима или др. активностима	наставници, родитељи	једном месечно према утврђеном распореду
6.	Организација другарске вечери за ученике осмог разреда	разматрање понуда и избор објекта	представници родитеља и ученика 8. раз.	мај

7.	Анкетирање родитеља о квалитету сарадње школе и родитеља	анкетиран неколико родитеља из сваког одељење , анкетање чланова Савета родитеља	ОС и стручни сарадници	по плану самовредновања
8.	Учешће родитеља у Тиму за превенцију насиља, Тиму за школско развојно планирање, Тиму за самовредновању и Тимовима за подршку	присуство седницама, др.послови у тимовима	чланови тимова, родитељи	Током године
9.	Присуство родитеља културним и друштвеним активностима – приредбе, прославе, креативне радионице, хуманитарне активности...			Током године
10.	Реализација предавања за родитеље и ученике о превенцији болести зависности, учешће у пројектима	предавање на Савету родитеља школе - активности пројеката	чланови Савета родитеља школе, родитељи, директор и помоћник	Током године
11.	Индивидуални разговори, саветодавни рад и помоћ у решавању проблема везаних за дете	разговори, помоћ, упућивање на друге институције	ОС, стручни сарадници, директор и помоћник	Током године

ОРИЕНАЦИОНИ ПЛАНОВИ САРАДЊЕ СА РОДИТЕЉИМА ПО РАЗРЕДИМА

ПЛАН САРАДЊЕ СА РОДИТЕЉИМА - I РАЗРЕД

МЕСЕЦ	САДРЖАЈ И ОБЛИК САРАДЊЕ
IX	<p>Први родитељски састанак</p> <p>Дневни ред:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Приступна беседа и упознавање са родитељима 2. Предавање: Када ваше дете пође у школу 3. Избор Савета родитеља
X	<ul style="list-style-type: none"> » Упознавање са условима рада и живота ученика » Ангажовање родитеља на уређењу школске средине и побољшању услова за рад » Мала свечаност: Приступница првака у Дечји савез
XI	<p>Други родитељски састанак</p> <p>Дневни ред:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Информисање родитеља о залагању ученика у раду, њихово понашање и напредовање 2. Предавање: Најчешће болести школског детета (жутица, шуга, лишајеви, прехладе...) 3. Текућа питања из живота детета
XII	<ul style="list-style-type: none"> » Педагошка трибина: родитељи питају сарадници одговарају » Одељенска изложба, пано радова, зидне новине
XII	<p>Трећи родитељски састанак</p> <p>Дневни ред:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Упознавање са полугодишњим успехом и владањем ученика, уз поделу ђачких књижица 2. Предавање: Здрава исхрана и хигијена одевања школског детета 3. Текућа питања
I	<ul style="list-style-type: none"> » Одељенска приредба и свечаност посвећена Светом Сави
II	<ul style="list-style-type: none"> » Педагошка трибина на нивоу школе : ``Родитељи питају сарадници одговарају `` » Информације о литератури за педагошко образовање родитеља
III	<ul style="list-style-type: none"> » Приредба посвећена 8. марту » Изложба радова и зидне новине
IV	<p>Четврти родитељски састанак</p> <p>Дневни ред:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предавање: Значај и улога породице у васпитању деце 2. Карактеристична запажања у раду и понашању ученика 3. Текућа питања (дечја штампа, сабирне акције и др.)
V	<ul style="list-style-type: none"> » Изложба дечјег стваралаштва у школи » Индивидуалне и групне консултације са родитељима » Договор о посетама, излетима и екскурзијама
VI	<p>Пети родитељски састанак</p> <p>Дневни ред:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опште карактеристике успеха одељења 2. Подела ђачких књижица, књига, похвала и сл. 3. Предавање: Како да се дете одмара за време распуст – (конбиновање рада и одмора)

ПЛАН САРАДЊЕ СА РОДИТЕЉИМА - II РАЗРЕД

МЕСЕЦ	САДРЖАЈ И ОБЛИК САРАДЊЕ
IX	<p>Први родитељски састанак</p> <p>Дневни ред:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Упознавање родитеља са новим програмским захтевима и набавка уџбеника, прибора и дечје штампе 2. Предавање: Значај физичке активности за здравље детета 3. Избор Савета родитеља
X	<ul style="list-style-type: none"> » Упознавање са условима живота и рада ученика » Ангажовање родитеља на уређењу школске средине
XI	<p>Други родитељски састанак</p> <p>Дневни ред:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Упознавање родитеља са успехом на првом класификационом периоду (подела листића са оценама ученика) 2. Предавање: Пример и дисциплина у животу детета
XII	<p>Трећи родитељски састанак:</p> <p>Дневни ред:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Преглед успеха одељења и карактеристична запажања 2. Предавање: Од чега зависи успех ученика 3. Подела ђачких књижица
I	<ul style="list-style-type: none"> » Обележавање Савиндана у школи са школском приредбом
II	<ul style="list-style-type: none"> » Педагошка трибина на нивоу школе: " Родитељи питају– сарадници одговарају » Избор пригодне литературе за педагошко образовање родитеља
III	<ul style="list-style-type: none"> » Приредба за маме и баке на нивоу школе » Изложба о постигнућима у оквиру разреда и школе
IV	<p>Четврти родитељски састанак</p> <p>Дневни ред:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предавање: Социјализација школског детета (избор друга, дружење, усамљено дете, агресивно дете, дете разведених родитеља, дечји џепарац) 2. Кретање успеха на другом класификационом периоду (подела листића са оценама) 3. Текућа питања из живота и рада одељења
V	<ul style="list-style-type: none"> » Индивидуалне и групне консултације са родитељима » Договор о посетама, излетима и екскурзијама
VI	<p>Пети родитељски састанак</p> <p>Дневни ред:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Информације о изведеној екскурзији 2. Општи успех одељења и подела ђачких књижица, награда, похвала и.слично 3. Предлози за организовану куповину књига и прибора у новој школској год.

ПЛАН САРАДЊЕ СА РОДИТЕЉИМА - III РАЗРЕД

МЕСЕЦ	САДРЖАЈ И ОБЛИК САРАДЊЕ
IX	<p>Први родитељски састанак</p> <p>Дневни ред :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Упознавање родитеља са новим програмским захтевима у трећем разреду, набавка прибора и дечје штампе 2. Предавање: Значај физичке активности за здравље детета 3. Избор Савета родитеља
X	<ul style="list-style-type: none"> » Упознавање са условима и живота ученика » Ангажовање родитеља на уређењу школске средине
XI	<p>Други родитељски састанак</p> <p>Дневни ред:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Упознавање родитеља са успехом на првом класификационом периоду 2. Предавање: Пример и дисциплина у животу детета 3. Текућа питања из живота детета
XII	<p>Трећи родитељски састанак</p> <p>Дневни ред:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Преглед успеха одељења и карактеристична запажања 2. Предавање: Од чега зависи успех ученика 3. Подела ђачких књижица
I	<ul style="list-style-type: none"> » Обележавање Савиндана у школи са одељењском приредбом или на нивоу школе
II	<ul style="list-style-type: none"> » Педагошка трибина на нивоу школе : „Родитељи питају сарадници одговарају,, » Избор пригодне литературе за педагошко образовање родитеља
III	<ul style="list-style-type: none"> » Приредба за мајке на нивоу школе или одељења » Изложба о постигнућима по одељењима (уређењу учионица, спортским и квиз такмиче
IV	<p>Четврти родитељски састанак</p> <p>Дневни ред:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предавање: Социјализација школског детета (избор друга, дружење, усамљено дете, агресивно дете, дете разведених родитеља, дечји џепарац) 2. Кретање успеха на другом класификационом периоду 3. Текућа питања из живота и рада одељења 4. Предлози за организовану куповину књига и прибора у новој школској години
V	<ul style="list-style-type: none"> » Индивидуалне и групне консултације са родитељима » Договор о посетама, излетима и екскурзијама
VI	<p>Пети родитељски састанак</p> <p>Дневни ред:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Информације о изведеној екскурзији 2. Предавање: Морално васпитање детета у породици 3. Општи успех одељења и подела ђачких књижица, награда, похвала и слично

ПЛАН САРАДЊЕ СА РОДИТЕЉИМА - IV РАЗРЕД

МЕСЕЦ	САДРЖАЈ И ОБЛИК САРАДЊЕ
IX	<p>Први родитељски састанак</p> <p>Дневни ред:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Упознавање родитеља са уџбеницима (потпис да су ученици примили све уџбенике) 2. Предавање: Методе, средства и поступци у породичном васпитању 3. Избор Савета родитеља 4. Изјашњавање за изборни предмет 5. Ученички динар
X	<ul style="list-style-type: none"> » Учесће родитеља у обезбеђивању неопходних наставних средстава (прилози, спонзорства и сл.). » Избор и препорука образовних емисија са ТВ екрана
XI	<p>Други родитељски састанак</p> <p>Дневни ред:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Упознавање родитеља са успехом на првом класификационом периоду 2. Предавање: Страх код деце и његово спречавање – сузбијање. 3. Актуелне информације из живота школе
XII	<p>Трећи родитељски састанак</p> <p>Дневни ред:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистички преглед успеха одељења на крају првог полугођа 2. Предавање: Шта треба да знамо из екологије 3. Подела ђачких књижица
I	<ul style="list-style-type: none"> » Организована свечаност у одељењу и школи поводом обележавања 27. јануара дана Светог Саве
II	<ul style="list-style-type: none"> » Редовне консултације са родитељима у оквиру педагошке трибине и дана „отворених врата“ за родитеље » Преглед публикација за педагошко образовање родитеља и помоћ у сарадњи на васпитним проблемима
III	<p>Четврти родитељски састанак</p> <p>Дневни ред:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Преглед успеха одељења на крају другог класификационог периода 2. Предавање: како саувати децу од пушења, алкохола и кругова корисника дроге 3. Подела припремљених листића са школским успехом ученика 4. Актуелне информације из живота школе
V	<ul style="list-style-type: none"> » Изложба дечјег стваралаштва и резултата у разним видовима активности одељенске заједнице
VI	<p>Пети родитељски састанак</p> <p>Дневни ред:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Општи успех одељења и појединца на крају школске године 2. Пригодна беседа уз захвалност за сарадњу и препоруке за даље напредовање ученика у раду и учењу 3. Одељенска приредба 4. Подела сведочанства, награда и похвала

XVII ИЗЛЕТИ, ЕКСКУРЗИЈЕ И НАСТАВА У ПРИРОДИ

Школским програмом предвиђене су ђачке екскурзије које прате план и програм за наредни период.

За разредну наставу реализује се једнодневни излет на дестинације које одаберу учитељи, водећи рачуна о претходним искуствима са дестинацијама.

Дестинације, време реализације и трајање прецизира се годишњим планом рада сваке школске године. Родитељи ће на родитељским састанцима и Савету родитеља бити обавештени о предложеним дестинацијама и терминима и упознати са процедурама за реализацију.

Након реализације разматраће се извештају на родитељским састанцима, седницама Савета родитеља школе, Наставничког већа и Школског одбора.

Циљеви екскурзије

- упознавање са националним, историјским, културним и уметничким вредностима окружења кроз који путују и окружења у ком бораве;
- проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава током боравка везаних за садржаје из различитих предмета, а посебно из историје, географије, биологије, ликовне културе, техничког и српског језика;
- повезивање теоретских знања са практичним искуствима;
- развијање одговорног односа према природи, културној баштини и понашања у складу са друштвеним нормама;
- поштовање правила понашања у различитим окружњима и приликом обилазака различитих културних споменика, верских објеката, музеја, галерија и сл;
- развијање другарских односа, толеранције на различитости, уважавање потреба других и ненасилно решавање конфликта;
- развијање еколошких навика и чување животне средине.

Задаци екскурзије

Задаци који се остварују током екскурзије јесу: проучавање објеката и феномена у природи и уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; стицање нових сазнања и развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика; упознавање занимања људи која су карактеристична за поједине крајеве; изграђивање естетских, културних и спортских потреба и навика и позитивних социјалних односа међу ученицима и наставницима.

Програм екскурзије

Организовање и припремање екскурзије врши се на основу прихваћеног програма и плана екскурзије који представља саставни део годишњег програма рада школе.

Планирање и програмирање екскурзије врши стручна комисија коју именује директор школе. Стручна комисија припрема предлог плана и програма екскурзије који се разматра на Савету родитеља, Одељењским већима и Одељењским заједницама, а усваја на Наставничком већу.

Програм и план екскурзије садржи образовно-васпитне циљеве и задатке, садржаје којима се постављени циљеви остварују, носиоце предвиђених садржаја и активности, време трајања екскурзије, путне правце, техничку организацију, начин финансирања, предрачун путних трошкова и слично.

ПЛАН ЗА ИЗВОЂЕЊЕ ЈЕДНОДНЕВНЕ ЋАЧКЕ ЕКСКУРЗИЈЕ У ПРВОМ РАЗРЕДУ

Једнодневна ђачка екскурзија за ученике првог разреда планирана је за месец мај и то на релацији: ГРДЕЛИЦА – НИШ – НИШКА БАЊА – ГРДЕЛИЦА

Циљ екскурзије - излета:

Екскурзија и излет имају за циљ савладавање и усвајање дела наставног програма непосредним упознавањем појава и односа у природи и друштвеној средини, као и упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа нашег окружења.

Стицање знања о топлим и минералним водама о њиховом лековитом дејству, упознавање природних лепота Србије, који се остварује у оквиру обавезних и изборних предмета.

Садржаји екскурзије - излета:

- Полазак из Грделице у јутарњим часовима.
- Вожња до Ниша где је предвиђена посета и разгледање града: Чегар, Бубањ, луткарска представа, Чаир.
- Одлазак до Нишке Бање и разгледање климатског бањског лечилишта и минералних својстава које поседује ова бања.
- Паузе за одмор према потреби
- Повратак за Грделицу и долазак у раним вечерњим часовима.

Понуђена релација одговара узрасту ученика и обрађеним наставним јединицама у току школске године.

Носиоци активности:

Директор школе, стручни вођа, разредне старешине.

ПЛАН ЗА ИЗВОЂЕЊЕ ЈЕДНОДНЕВНЕ ЋАЧКЕ ЕКСКУРЗИЈЕ У ДРУГОМ РАЗРЕДУ

Једнодневна ђачка екскурзија за ученике другог разреда планирана је за месец мај и то на релацији: ГРДЕЛИЦА – СОКО БАЊА – ГРДЕЛИЦА

Циљ екскурзије:

Екскурзија и излет имају за циљ савладавање и усвајање дела наставног програма непосредним упознавањем појава и односа у природи и друштвеној средини, као и упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа нашег окружења.

Стицање знања о топлим и минералним водама о њиховом лековитом дејству, упознавање природних лепота Србије, који се остварује у оквиру обавезних и изборних предмета.

Садржаји екскурзије:

- Полазак из Грделице у јутарњим часовима
- Обилазак Бованског језера
- Обилазак Соко бање и извора лековите воде
- Обилазак Алексинца и упознавање са знаменитостима града
- Повратак у раним вечерњим сатима

Понуђена релација одговара узрасту ученика и обрађеним наставним јединицама у току школске године.

Носиоци активности:

Директор школе, стручни вођа, разредне старешине.

ПЛАН ЗА ИЗВОЂЕЊЕ ЈЕДНОДНЕВНЕ ЂАЧКЕ ЕКСКУРЗИЈЕ У ТРЕЋЕМ РАЗРЕДУ

Једнодневна ђачка екскурзија за ученике трећег разреда планирана је за месец мај и то на релацији: ГРДЕЛИЦА – РАВАНИЦА – ЈАГОДИНА – ГРДЕЛИЦА

Циљ екскурзије:

Екскурзија и излет имају за циљ савладавање и усвајање дела наставног програма непосредним упознавањем појава и односа у природи и друштвеној средини, као и упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа нашег окружења.

СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О КУЛТУРНИМ И ИСТОРИЈСКИМ ЗНАМЕНИТОСТИМА НАШЕ ЗЕМЉЕ, УПОЗНАВАЊЕ ПРИРОДНИХ ЛЕПОТА СРБИЈЕ И СУСРЕТ СА ЖИВОТИЊСКИМ ВРСТАМА КОЈЕ НЕ ЖИВЕ У НАШОЈ ЗЕМЉИ. ОВИ ЦИЉЕВИ СЕ ОСТВАРУЈУ У ОКВИРУ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА.

Садржаји екскурзије:

- Полазак из Грделице у јутарњим часовима.
- Директна вожња аутопутем поред Ниша и Ћуприје до манастира Раванице.
- Разгледање манастира са паузом према предвиђеном времену.
- Одлазак до Јагодине где је предвиђена посета музеју воштаних фигура, аква парку и ЗОО врту.
- Повратак поред Ћуприје аутопутем до Лесковца.
- Долазак у Грделицу у раним вечерњим часовима.

Понуђена релација одговара узрасту ученика и обрађеним наставним јединицама у току школске године.

Носиоци активности:

Директор школе, стручни вођа, разредне старешине.

ПЛАН ЗА ИЗВОЂЕЊЕ ЈЕДНОДНЕВНЕ ЂАЧКЕ ЕКСКУРЗИЈЕ У ЧЕТВРТОМ РАЗРЕДУ

Једнодневна ђачка екскурзија за ученике четвртог разреда планирана је за месец мај и то на релацији: ГРДЕЛИЦА – КРУШЕВАЦ – ЉУБОСТИЊА – ВРЊАЧКА БАЊА – ГРДЕЛИЦА

Циљ екскурзије:

Екскурзија и излет имају за циљ савладавање и усвајање дела наставног програма непосредним упознавањем појава и односа у природи и друштвеној средини, као и упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа нашег окружења.

СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О КУЛТУРНИМ И ИСТОРИЈСКИМ ЗНАМЕНИТОСТИМА НАШЕ ЗЕМЉЕ, О ТОПЛИМ И МИНЕРАЛНИМ ВОДАМА И ЊИХОВОМ ЛЕКОВИТОМ ДЕЈСТВУ, УПОЗНАВАЊЕ ПРИРОДНИХ ЛЕПОТА СРБИЈЕ, КОЈИ СЕ ОСТВАРУЈУ У ОКВИРУ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА.

Садржаји екскурзије:

- Полазак из Грделице у јутарњим часовима.
- Директна вожња до Крушевца, где је предвиђена посвета цркви Лазарица.
- Посета манастиру Љубостиња, задужбини књегиње Милице.
- Обилазак Врњачке Бање и уживање у њеној туристичкој понуди. Разгледање бањског лечилишта и минералних својстава које поседује ова бања.
- Повратак у Грделицу у раним вечерњим часовима.

Понуђена релација одговара узрасту ученика и обрађеним наставним јединицама у току школске године.

Носиоци активности:

Директор школе, стручни вођа, разредне старешине.

ПЛАН ЗА ИЗВОЂЕЊЕ ЈЕДНОДНЕВНЕ ЂАЧКЕ ЕКСКУРЗИЈЕ (СВИ РАЗРЕДИ)

Једнодневна ђачка екскурзија за ученике четвртог разреда планирана је за месец мај и то на релацији: ГРДЕЛИЦА – СВИЛАЈНАЦ – ГРДЕЛИЦА

Циљ екскурзије:

Екскурзија и излет имају за циљ савладавање и усвајање дела наставног програма непосредним упознавањем појава и односа у природи и друштвеној средини, као и упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа нашег окружења.

Стицање знања о културним и историјским знаменитостима наше земље, о топлим и минералним водама и њиховом лековитом дејству, упознавање природних лепота Србије, који се остварује у оквиру обавезних и изборних предмета.

Садржаји екскурзије:

- Полазак из Грделице у јутарњим часовима.
- Вожња до Свијалнца где је предвиђена посета Природњачком центру – Дино парку.
- Одлазак до Деспотовца и посета манастира Манасија.
- Паузе за одмор по потреби.
- Повратак у Грделицу у раним вечерњим часовима.

Понуђена релација одговара узрасту ученика и обрађеним наставним јединицама у току школске године.

Носиоци активности:

Директор школе, стручни вођа, разредне старешине.

ПРОГРАМ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Циљ организовања наставе у природи је остваривање одговарајућих садржаја наставних и ваннаставних активности из наставног програма основне школе у климатски погодном месту из образовно-васпитних, здравствених, рекреативних и других разлога.

Задаци и садржај наставе у природи заснивају се на наставном плану и програму образовно васпитног рада.

Настава у природи се организује за ученике од првог до четвртог разреда у трајању од 7 дана, уз сагласност родитеља, за најмање две трећине ученика по одељењу. Трошкове за организовање наставе у природи носе родитељи. Место реализације рекреативне наставе ће бирати Савет родитеља на предлог Стручног већа разредне наставе, у зависности од могућности одговарајућих објеката и цене услуге

Школским програмом није предвиђена настава у природи. Уколико се стекну услови за извођење наставе у природи, Стручно веће за развој школског програма у договору са родитељима и управом школе донеће одговарајући програм за извођење овог облика наставе.

XVIII ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Школски библиотекар, реализовањем задатака и послова из области образовања и васпитања, као и библиотечно-информацијских и просветно-културних активности, доприноси унапређивању свих облика и подручја рада, тако што учествује у пословима планирања, програмирања, организовања, унапређивања и праћења рада школе, односно целокупног образовног процеса.

Задаци школске библиотеке су:

- развијања и неговања навике читања и коришћења библиотеке код ученика и наставника,
- развијања и промовисања правилне употребе свих облика извора информација,
- мотивисања за учење и подстицање на оспособљавања за самостално учење и образовање током целог живота,
- сарадње са наставницима, ученицима и њиховим родитељима,
- праћења и подстицања развоја ученика у индивидуалним способностима и њиховим склоностима ка интелектуалном, емоционално-социјалном и сваком другом професионалном развоју,
- развијање индивидуалне стваралачке способности и креативности код ученика,
- развијање информационе писмености,
- припремања и реализовања библиотечног програма намењеног ученицима са посебним потребама и посебним способностима,
- вођења аутоматизованог библиотечног пословања (инвентарисање и сигнирање, каталогизација, класификација библиотечке грађе и други послови),
- заштита и чување библиотечно-медијатечке грађе.

Школски библиотекар планом и програмом рада и остваривањем циљева и задатака рада школске библиотеке доприноси остварењу циљева и задатака рада школе.

XIX ОБЛАСТИ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА ШКОЛЕ КОЈЕ УТИЧУ НА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНИ РАД

ПЛАН РАДА УЧЕНИЧКОГ ПАРЛЕМЕНТА

Ученички парламент се формира на почетку сваке школске године избором по два представника свког одељења седмог и осмог разреда. Чланове бирају ученици на ЧОС-у. Чланови бирају председника и два члана представника ученика који учествују у раду Школског одбора. Ученички парламент има пословник о раду, а програм рада је састави део годишњег плана рада школе. Улога ученичког парламента је да најнепосредније и директно заступа интересе ученика и ради на оставривању њихових права. Ученички парламент ће:

- 1) давати мишљење и предлоге стручним органима школе, Школском одбору, Савету родитеља и директору о:
  - правилима понашања у школи
  - мерама безбедности ученика
  - школским документима- годишњем плану рада, школском развојном плану, школском програму
  - начину уређивања школског простора, избору уџбеника, слободним активностима, учешћу на спортским и другим такмичењима и организацији свих манифестација ученика у школи и ван ње и другим питањима од значаја за њихово образовање;
- 2) разматрати однос и сарадњу ученика и наставника, васпитача или стручног сарадника и атмосфере у школи;

- 3) обавештавати ученике о питањима од посебног значаја за њихово школовање и о активностима ученичког парламента
- 4) активно учествовати у процесу планирања развоја школе и у самовредновању школе;
- 5) предложити чланове стручног актива за развојно планирање и тима за превенцију насиља из реда ученика.

ПЛАН РАДА ТИМА ЗА МАРКЕТИНШКУ ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ШКОЛЕ

Рад Тима за маркетиншку презентацију школе засниваће се на организовању и обележавању школских активности, јер је циљ да се школа представи и промовише на најбољи начин, преко друштвених мрежа и на друге начине.

Одазваћемо се позивима Министарства просвете, науке и технолошког развоја, као и других домаћих и међународних академија и компанија које промовишу културне догађаје, јачају дигиталну писменост и примену информационо комуникационих технологија, негују здрав однос ученика према школи и породици, утичу на њихову безбедност и подстичу њихов креативни потенцијал.

Активности овог тима уско су повезане са активностима Тима за стручно усавршавање и треба их спроводити организовано.

Неке од тих активности су:

- обележавање јубилеја и значајних датума,
- презентација ученичких радова у разним секцијама,
- укључивање ученика у све облике такмичења,
- јачање сарадње са родитељима,
- редовна промоција школе у основним школама из окружења,
- увођење електронских новина у школи,
- извештавање о семинарима и стручним скуповима,
- спровођење и извештавање о трибинама, у сарадњи са Полицијском управом из Лесковца
- сарадњу са Црвеним крстом,
- обележавање међународних догађаја,
- редовно извештавање преко Фејсбук странице школе и школског сајта

Биће објављиване информације и иновације у ИТ свету, економији и слично, као и фотографије и видео записи са наставних и ваннаставних активности: резултати са такмичења, спортских активности, прослава матуре, прослава Светог Саве, Дана школе, са хуманитарних акција, излета. Велика пажња биће посвећена учешћу ученика у раду секција.

Заједно са Тимом за стручно усавршавање биће организовани и објављивани одржани семинари и стручни скупови у нашој школи, на страници посвећеној одржаним семинарима.

На сајту школе налазиће се изабрани и одобрени уџбеници, као и распоред писаних провера знања по одељењима и друге важне информације.

Жеља нам је да на што бољи начин представимо живот и рад у нашој школи.

СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ

Наставник, васпитач, стручни сарадник / без или са лиценцом / имају обавезу сталног стручног усавршавања, које је прецизирано посебним правилником. (*Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника, СЛ. Гласник РС број 48/2018*). Стручно усавршавање обавља се у уставној и ван установе. У школи је формиран Тим за стручно усавршавање који све послове из ове области прецизира годишњим

планом рада. Подаци о стручном усавршавању ван установе или у уставној води се у посебној евиденцији, а сертификати о похађању семинара и стручних скупова налазе се у досијеима запослених.

План стручног усавршавања и Извештај о стручном усавршавању саставни су део ГПРШ.

РУКОВОДЕЋИ, СТРУЧНИ И САВЕТОДАВНИ ОРГАНИ У УСТАНОВИ

Орган управљања у школи је Школски одбор.

Стручни органи су наставничко веће, одељењска већа, педагошки колегијум, стручно веће за разредну наставу, стручна већа за област предмета (српски језик; историја и географија; биологија и хемија; математика и информатика; техничко и физика; музичко васпитање и ликовна култура; физичко васпитање), стручни активи за развојно планирање и развој школског програма.

Директор образује следеће тимове:

- 1.Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
- 2.Тимови за обезбеђивање квалитета и развој установе
- 3.Тимови за самовредновање
- 4.Тим за инклузивно образовање
- 5.Тим за стручно усавршавање запослених
- 6.Тим за професионалну оријентацију ученика
- 7.Тим за медијску презентацију (промоцију школе)
8. Тим за израду, писање и праћење пројеката, учешће на конкурсима
- 9.Тим за естетско уређење школе
- 10.Тим за превенцију болести зависности
- 11.Тим за међупредметне компетенције и развој предузетништва
- 12.Друге тимове за обављање одређених послова и задатака

ПЕДАГОШКИ КОЛЕГИЈУМ

Чине га председници стручних већа и стручних актива, координатори стручних тимова и стручни сарадници.

Стручни органи, тимови и педагошки колегијум старају се о обезбеђивању и унапређивању квалитета образовно-васпитног рада установе; прате остваривање школског програма; старају се о остваривању циљева и стандарда постигнућа; развоју компетенција; вреднују резултате рада наставника, и стручног сарадника; прате и утврђују резултате рада ученика; предузимају мере за јединствен и усклађен рад са ученицима у процесу образовања и васпитања и решавају друга стручна питања образовно-васпитног рада.

ОДЕЉЕНСКИ СТАРЕШИНА

Има организационо-руководећу и педагошко-инструктивну улогу у раду са ученицима одељења којима је одељењски старешина, у сарадњи са њиховим родитељима и води прописану евиденцију и педагошку документацију. Рад наведених органа прецизно се планира годишњим планом рада.

ЛЕТОПИС ШКОЛЕ

Школа има летопис у коме се евидентирају све значајније активност и делатност школе током школске године. Посебна пажња посвећена је учешћу ученика на разним такмичењима и конкурсима и резултатима које остваре.

XX МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ И СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА

У изради програма посебно се водило рачуна о усмерености на постизање општих међупредметних компетенција.

Циљ оријентације ка општим међупредметним компетенцијама и кључним компетенцијама је динамичније и ангажованије комбиновање знања, вештина, ставова релевантних за различите реалне контексте који захтевају њихову функционалну примену.

Опште међупредметне компетенције заснивају се на кључним компетенцијама, развијају се кроз наставу свих предмета, применљиви су у различитим ситуацијама и контекстима при решавању различитих проблема и задатака и неопходне свим ученицима за лично остварење и развој, укључивање у друштвене токове и запошљавање и чине основу за целоживотно учење.

Опште међупредметне компетенције за крај основног образовања и васпитања у Србији су:

1. Компетенција за учење
2. Компетенција за учешће у демократском друштву
3. Естетичка компетенција
4. Компетенција за комуникацију
5. Одговоран однос према околини
6. Одговоран однос према здрављу
7. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву
8. Рад са подацима и информацијама
9. Решавање проблема
10. Сарадња
11. Дигитална компетенција

Компетенције се развијају кроз наставу свих предмета и примењују у разним ситуацијама при решавању различитих проблема и задатака. Опште предметне компетенције и специфичне предметне компетенције биће посебно издвојене у годишњим плановима рада.

XXI ПЛАН ТИМА ЗА ИНКЛУЗИВНО ОБРАЗОВАЊЕ

Законом о основама система образовања и васпитања, *Сл. гласник РС, број 72/09, чланом 77* за дете и ученика коме је услед социјалне ускраћености у развоју, инвалидитету и других разлога потребна подршка у образовању и васпитању, школа обезбеђује отклањање физичких и комуникацијских препрека и доноси индивидуални образовни план.

Циљ индивидуалног образовног плана (у даљем тексту ИОП) јесте постизање оптималног укључења ученика у редован образовно-васпитни рад и његово осамостаљивање у вршњачком колективу.

ИОП-ом утврђује се прилагођен и обogaћен начин образовања и васпитања ученика, а посебно:

1. Дневни распоред активности и распоред часова наставе у одељењу, дневни распоред рада са лицем које му пружа додатну подршку, распоред рада у посебној групи у којој му се пружа додатна подршка, као и учесталост подршке.
2. Циљеви образовно-васпитног рада;
3. Стандарди постигнућа прилагођене појединцу или за све предмете са образложењем за одступање
4. Индивидуални програм по предметима, односно садржаје у предметима који се обрађују у одељењу и раду са додатном подршком
5. Индивидуализован начин рада наставника, тј. индивидуални приступ прилагођен врсти сметње.

За ученике са изузетним способностима школа доноси ИОП, сходно ставу 3 овог члана.

ИОП доноси педагошки колегијум на предлог стручног тима за инклузивно образовање, односно тима за пружање додатне подршке.

Тим за инклузивно образовање чине наставник разредне наставе, односно одељењски старшина и предметни наставници, стручни сарадници школе, родитељ односно старатељ, а по потреби педагошки асистент и стручњак ван установе, на предлог родитеља.

Родитељ односно старатељ даје сагласност за спровођење ИОП-а.

У првој години уписа у школу, ИОП се доноси и вреднује тромесечно, а у свим наредним годинама на почетку сваког полугодишта.

Наставник при планирању свог рада у одељењу, усклађује свој план са ИОП-ом ученика.

Спровођење ИОП-а прати просветни саветник.

Чланови Стручног тима за ИОП:

1. Ненад Младеновић, директор
2. Славица Стојковић, социолог
3. Ивана Цветковић, педагог
4. Саша Гавриловић, учитељ
5. Љиљана Стојковић, учитељ

План рада тима за инклузивно образовање

Време	Садржај активности	Носиоци активности/учесници	Начини/исходи
8, 9	Конституисање Стручног Тима за ИО Израда годишњег програма рада за ИО	Директор Стручни сарадници Чланови тима	Записник о састанку Тима, НВ, ПК, ШО Усвојен програм рада ИО
10	Идентификација ученика са посебним образовним, здравственим, социјалним потребама Помоћ наставницима у изради педагошких профила ученика Пружање помоћи тимовима за ИОП	Директор Стручни сарадници Чланови тима	Идентификациони списак ученика Едукативни материјал Списак семинара Инструменти Записници са састанака
11	Примери добре праксе и тешкоће које се јављају у спровођењу инклузије Сарадња са родитељима	Директор Стручни сарадници Чланови тима	Анализе Записници са састанака
12	Анализа инклузивне праксе у школи у првом полугодишту Анализа рада тима у првом полугодишту	Директор Стручни сарадници Чланови тима	Анализе Извештаји закључци
1, 2	Пружање помоћи наставницима Пружање помоћи родитељима	Директор Стручни сарадници Чланови тима	Записници Едукативни материјал
3, 4	Пружање помоћи наставницима Пружање помоћи родитељима Примери добре праксе	Директор Стручни сарадници Чланови тима	Анализе Закључци записници
5, 6	Пружање помоћи наставницима Пружање помоћи родитељима Припрема анализе резултата на припреми и реализацији инклузивних програма Припрема извештаја о реализацији инклузивне праксе Припрема извештаја о раду тима	Директор Стручни сарадници Чланови тима	Анализе Закључци Записници извештаји

XXII ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Програм безбедности и здравља на раду који обухвата заједничке активности школе, родитеља/старатеља, и јединице локалне самоуправе

Саставни део школског програма је и програм безбедности и здравља на раду који обухвата заједничке активности школе, родитеља, односно других законских заступника и јединице локалне самоуправе, усмерене на развој свести за спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду. У реализацији садржаја из овог програма значајно учешће има ју представници МУП-а.

Основна школа „Десанка Максимовић“ у Грделици је ову област уредила доношењем низа правилника, правила и аката о безбедности и здрављу на раду. Сарадња са родитељима и локалном средином у овој области је константна и на задовољавајућем нивоу.

Упошљеници школе су прошли низ обука које подижу ниво безбедности и здравља на раду на виши ниво. Постоји списак запослених који су присуствовали обуци из области ППЗ-а, а на основу Закона о заштити од пожара. Министарство унутрашњих послова Републике Србије, Секретаријат унутрашњих послова Лесковац, Одсек противпожарне полиције дало је позитивно мишљење на програм обуке из области заштите од пожара ОШ „Десанка Максимовић“ у Грделици. Са овом праксом ће се наставити и убудуће.

ЕВАЛУАЦИЈА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Евалуација Школског програма биће континуирана и ослањаће се на Правилник о стандардима квалитета установе („Сл. гласник РС – Просветни гласник“ бр. 14/2018) са посебним освртом на Област квалитета 1: Програмирање, планирање и извештавање.

ЕКСТЕРНА ЕВАЛУАЦИЈА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Тим за спољашње вредновање Министарства просвете, науке и технолошког развоја извршио је 29. и 30. октобра 2014. године спољашње вредновање квалитета образовно-васпитног рада Основне школе „Десанка Максимовић“ у Грделици и у свом извештају дао је опис квалитета рада школе у области Школски програм и Годишњи план рада (*Оцена/ниво остварености стандарда у овој области је 4*).

Опис нивоа остварености стандарда који се тичу Школског програма дат је у извештају о спољашњем вредновању квалитета рада Основне школе „Десанка Максимовић“ Грделица.

Приликом израде Школског програма за период од 2018 до 2022. године узете су у обзир све примедбе овог извештаја.

САМОВРЕДНОВАЊЕ (ИНТЕРНА ЕВАЛУАЦИЈА) ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Тим за самовредновање рада школе у области Школски програм и Годишњи план рада је у претходном периоду анализирао стање у овој кључној области. У свом извештају указао је на предности али и на недостатке које треба уклонити у будућности. Извештај садржи и препоруке и мере које треба предузети како би се рад школе у овој области унапредио.

Приликом израде Школског програма за период од 2018. до 2022. године узете су у обзир дате препоруке и уклоњени су учени недостаци.

Процес самоевалуације наставни кадар ће остваривати и праћењем:

- нивоа постигнутих исхода,
- степена интересовања ученика за садржаје и активности,
- степена задовољства ученика,
- степена личног задовољства,
- квалитета продукта ученичких активности,
- дискусијом о искуствима у настави на састанцима Тима за развој школског програма,
- континуираним праћењем и анализом стања у овој кључној области од стране школског Тима за самовредновање.

ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Промене у просторним условима на крају школске 2017/2018. године у матичној школи; у издвојеним одељењима: Ораовици, Великој Копашници, Палојцу, Великој Сејаници и Дединој Бари.

Одговорна особа: директор школе

Промене у кадровским ресурсима - стручно усавршавање наставника и сарадника, поље интересовања и запажени резултати (квалитет наставе, припремање и планирање васпитно-образовних активности, праћење ученика, однос са ученицима, са колегама, родитељима).

Одговорне особе: стручни сарадници у школи, директор школе.

Материјални услови: предвиђена и набављена средства, предвиђена и набављена литература, степен коришћености средстава и литературе.

Одговорне особе: библиотекар

На који начин су поштоване развојне карактеристике:

- а) у настави
- б) у ваннаставним активностима

Податке и запажања о напредовању, развојним карактеристикама и потребама ученика добијемо на основу следећих питања:

- а) Да ли су ученици успешно учили?
- б) Да ли је брзина учења била прилагођена ученицима и одељењу?
- в) Да ли су активности биле прилагођене ученицима?
- г) Да ли су наставна средства била прилагођена ученицима и колико су им била корисна?

Одговори на ова питања добиће се на основу посматрања, активности, креативности, кооперативности ученика, и то:

а) усмено (разговором); усменим излагањем ученика на задате теме; објашњавање појава, процеса и појмова од стране ученика; јавним презентовањем сопственог или групног рада; дискусијама; расправама; усменим испитивањем целе групе и одељења у форми кратких питања и одговора,

б) писмено испитивање: диктати, контролни задаци, писмени тематски радови, пригодни неформални тестови,

в) уметнички радови,

г) домаћи радови,

д) разговор са ученицима у свим сегментима процеса учења и наставе.

У процес праћења и остваривања укључени су: наставници, ученици, родитељи, стручни сарадници, стручне институције и директор школе.

Сарадња са родитељима

Колико су задовољени критеријуми за сарадњу са родитељима:

- а) заинтересованост и бројност родитеља у појединим акцијама,
- б) број активности у којима су родитељи носиоци тих активности,
- в) учешће у раду школских тимова,
- г) бројност идеја и резултати конкретних активности родитеља.

Праћење остваривања сарадње са родитељима оствариће се:

- повременим анкетирањем родитеља,
- индивидуалним и колективним састанцима,
- разговором у току сарадње на заједничким акцијама и
- у току рада у школским тимовима.

Одговорне особе: наставници, стручни сарадници, директор, сви упошљеници школе, чланови Савета родитеља.

Праћење остваривања школског програма у целини може се остварити кроз:

- * сталне састанке стручног већа,
- * праћење исхода,
- * месечне консултације са саветницима,
- * посете суседним школама и размену искустава,
- * реорганизацију паноа циљева, исхода, садржаја, активности, метода,
- * израду тестова и других инструмената помоћу којих ћемо пратити постигнућа ученика.

Све одговорне особе за евалуацију реализације Школског програма у писменој форми ће направити извештај о раду који ће бити презентован на седници Наставничког већа. Добијени подаци користиће се при изради Школског програма за наредну школску годину.

Праћење реализације Школског програма вршиће се континуирано током школске године, у неким сегментима појачано у појединим периодима.

На основу члана 61. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ 27/2018),

Школски одбор Основне школе „Десанка Максимовић“ у Грделица на седници која је одржана 14. 9. 2018. године донео је одлуку,

усваја се

**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ
ЗА ПРВИ ЦИКЛУС
ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА
ЗА ПЕРИОД ОД 2018. ДО 2012. ГОДИНЕ**

М. П.

Директор
ОШ „Десанка Максимовић“ Грделица

Председник
Школског одбора